

Г А Р А Т У Р А і М А С Т А Ц Т В А

ОРГАН СІАУЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕНІКАУ БЕЛАРУСІ, КІРАЎНІЦТВА ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВА ПРЫ СОВЕЦЕ
МІНІСТРАУ БССР, МІНІСТЭРСТВА КІНАМАТАГРАФІІ БССР І КАМІТЭТА ПА СПРАВАХ КУЛЬТУРНА-АСВЕТНЫХ УСТАНОУ
ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР.

№ 54 (754) | Серада, 28 снежня 1949 года | Цана 50 кап.

Ад Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі

Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч!

Цэнтральны Камітэт КП(б) Беларусі ў дзень усе-народнага свята—Вашага слаўнага 70-годдзя шле Вам, вялікаму правадару і настаўніку камуністычнай партыі і савецкага народа, тварцу сусветна-гістарычных перамог сацыялізму, палыміае большэвіцкае прывітанне!

Ваша, дарагі таварыш Сталін, выдатнае жыццё вялікага рэвалюцыянера прадстаўляе сабой натхняючы прыклад самаадданасці і гераізма, непахіснай волі і беззаветнай мужнасці, бязмежнай адданасці народу ў барацьбе за перамогу камунізму.

Разам з вялікім Леніным Вы, таварыш Сталін, стварылі партыю новага тыпу — большэвіцкую партыю, загартавалі яе ў барацьбе за свабоду і шчасце працоўных нашай Радзімы.

Разам з вялікім Леніным Вы прывялі народы нашай Радзімы да пераможнага сацыялістычнага рэвалюцыі, адстаялі яе гістарычныя заваёвы ад усіх замаху ворагаў, стварылі і ператварылі ў непрыступную крэпасць нашу магутную савецкую дзяржаву.

Пасля смерці Леніна Вы, яго лепшы друг і бліжэйшы саратнік, высока ўзнялі пераможны сцяг ленынізму, у жорсткай барацьбе з ворагамі ўмацавалі адзінства рэды партыі, узабагацілі скарбніцу марксізма-ленынізма сваімі геніяльнымі творами, якімі ўзброілі партыю і народ для барацьбы за поўную ўрачыстасць камунізму.

Выконваючы Вашы геніяльныя планы індустрыялізацыі і калектывізацыі сельскай гаспадаркі, ажыццяўляючы ленынска-сталінскую нацыянальную палітыку, усмяерна развіваючы перадавую савецкую навуку і культуру, дружна сям'я брацкіх народаў СССР пабудавала сацыялізм і гіганцкімі крокамі ідзе ўперад да камунізму.

Ваш неперарушлівы гены правадару і палкаводца, мужнасці і гераізм забяспечылі сусветна-гістарычную перамогу савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне і выратавалі народы свету ад занявольлення фашызмам.

Вы, дарагі Іосіф Вісарыёнавіч, узначальваеце антыімперыялістычны, дэмакратычны лагер міру. Ваша імя з'яўляецца сцягам усяго прагрэсіўнага чалавечтва ў барацьбе супраць імперыялізму, супраць падпалышчыкаў новай вайны, за трывалы мир, за дэмакратыю і сацыялізм.

Разам з вялікім Леніным Вы, дарагі Іосіф Вісарыёнавіч, стварылі Беларускаю ССР.

Вы, таварыш Сталін, ажыццявілі мару беларускага народа аб у'яднанні ў адзінай Беларускай Савецкай дзяржаве.

Пад Вашым кіраўніцтвам працоўныя Савецкай Беларусі дабіліся небывалага росквіту сацыялістычнай эканомікі і культуры.

Беларускі народ вечно будзе ўдзячны Вам за выратаванне яго ад смерцельнай пагрозы занявольлення і знішчэння фашызцкімі акупантамі, за Вашы нястомныя бацькоўскія клопаты аб хутчэйшым аднаўленні і далейшым развіцці народнай гаспадаркі, аб росце дабрабыту працоўных.

Наш народ аддае ўсе свае сілы далейшаму ўмацаванню сацыялістычнай Айчыны, пабудове камунізму.

Прыміце, наш вялікі правадар і настаўнік, ад большэвікоў і ўсіх працоўных Савецкай Беларусі тачуцкі бязмежнай любові і адданасці Вам, сардэчнае пажаданне добрага здароўя і многіх, многіх год жыцця на радасць і шчасце савецкага народа, працоўных усяго свету.

Няхай жыве мудры правадар камуністычнай партыі і савецкага народа, наш любімы бацька, настаўнік і друг вялікі Сталін!

Цэнтральны Камітэт
КП(б) Беларусі

Урачыстае паседжанне ў Вялікім тэатры Саюза ССР, прысвечанае 70-годдзю таварыша І. В. СТАЛІНА

Увесь савецкі народ, мільёны працоўных за рубяжом з глыбокай любоўю і ўдзячнасцю адзначылі 21 снежня 70-годдзе з дня нараджэння свайго вялікага правадара, настаўніка і друга Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна.

У гэты дзень імя І. В. Сталіна з асаблівай сілай гучала ва ўсіх еўтах зямнога шара, на мовах усіх народаў свету.

Працоўныя ўсіх краін звяртаюць свае лепшыя думкі і пахуці да таварыша Сталіна—вялікага прадаўжальніка справы Леніна. Разам з Леніным таварыш Сталін ствараў большэвіцкую партыю і заснаваў першую ў свеце сацыялістычную дзяржаву. З імен таварыша Сталіна—натхніцеля і арганізатара перамогі сацыялізму ў СССР непарушна звязаны сусветна-гістарычны поспехі нашай Радзімы. І ў гады мірнага будаўніцтва, і ў гады суровых ваенных выпрабаванняў вялікі Сталін натхняў і натхняе савецкі народ на працоўныя і ратныя подзвігі, упэўнена вядучы нашу краіну па шляху да новых перамог, да ўрачыстасці камунізму.

Гарачаю любю да свайго правадара і настаўніка гучыць у шматлікіх народных песнях і сказаннях, складзеных у гарадах і сёлах—усюды, дзе жывуць і працуюць савецкія людзі, сагарты сонцам Сталінскай Канстытуцыі.

Савецкі народ, народ-працаўнік, народ-творца, народ-стваральнік азнаменавану 70-годдзе таварыша Сталіна новымі патрыятычнымі сывамі, выдатнымі вытворчымі пераможамі. Свой працоўны ўклад у фонд паспяваеннай сталінскай пяцігодкі зрабілі металургі і гарнякі, машынабудульнікі і тэкстыльшчыкі, калгаснікі, работнікі МТС і саўгасаў — працаўнікі ўсіх галін прамысловасці і сельскай гаспадаркі.

У гэты дні ў Маскву прыбылі дэлегацыі працоўных многіх замежных краін, каб вітаць таварыша Сталіна—правадара і настаўніка ўсяго працоўнага чалавечтва, сцяганоцца міру, дэмакратыі і сацыялізму.

Сёння ў святочна ўпрыгожаным Вялікім тэатры сабраліся прадстаўнікі старога і маладога пакалення гераічнага савецкага народа, які прашоў слаўны шлях барацьбы і перамог над імперыялізмам і фашызмам. Тут прысутнічаюць лепшыя людзі сталіні—стэханавы і стэханавы, вучоныя, будаўнікі, канструктары, Герой Сацыялістычнай Працы і Герой Савецкага Саюза, дзеці мастацтва і літаратуры, афіцеры, генералы, маршалы Савецкай Арміі.

У долах тэатра—насядніцы саюзных рэспублік, якія народы даручылі перадаць сардэчнае, дучае ад душы прывітанне роднаму бацьку і настаўніку таварышу Сталіну, які згуртаваў народы СССР у адзінай брацкай сям'і.

Сёння асабліва святочны Вялікі тэатр. У зыні электрычных агнёў сядзі 16 саюзных рэспублік. У глыбіні сцены партрэт Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна, акаймаваны жывымі кветкамі.

Позірк прысутных накіраваны да сцены... Надыходзіць хвалючая хвіліна. За сталом прэзідыума наўважана таварыш І. В. Сталін, т. т. В. М. Молатаў, І. М. Малаякоў, К. Е. Варашылаў, Л. П. Берыя, Л. М. Кагановіч, А. І. Мікаян, Ц. С. Крушчов, Н. А. Булганін, Н. М. Швернік, А. Н. Касыгін, М. А. Суслал, П. К. Панамарэнка, М. Ф. Шыраў, члены Камітэта, створанага Прэзідыумам Вярхоўнага Савета СССР у сувязі з 70-годдзем таварыша І. В. Сталіна.

Бурная, працяглая авацыя ўспыхвае над звадамі тэатра. Прысутныя ўстаюць, гарача вітаючы таварыша Сталіна і яго саратнікаў. Ва ўсіх калінах гучаць прывітаньні волькічы ў чэсьць вялікага правадара і настаўніка.

У прэзідыум займаюць таксама месцы прадстаўнікі брацкіх камуністычных партыі, якія прыбылі ў Маскву ў гэты дні: Мао Цзэ-дун, П. Гальскі, Д. Іваруры, М. Ракошы, Георгіу-Даж, А. Маргал, В. Червонькоў, В. Шырокі, Ф. Юзвіль, Вялэ Песі, І. Канленг, В. Ульбрэхт, Кэленбал, Кім Ду Ён.

Урачыстае паседжанне ЦК ВКП(б), Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, Савета Міністраў СССР, Прэзідыума ВЦСПС, ЦК ВЛКСМ, Прэзідыума Вярхоўнага Савета РСФСР, Савета Міністраў РСФСР, МК і МК ВКП(б), Маскоўскага абласнога і гарадскога Саветаў дэлегатаў працоўных, МК і МК ВЛКСМ сумесна з прадстаўнікамі партыйных, грамадскіх арганізацый і Савецкай Арміі, прысвечанае 70-годдзю таварыша І. В. Сталіна, адкрывае тав. П. М. Швернік.

— Дазвольце мне ад вашага імя, ад імя ўсяго савецкага народа, — гаворыць тав. Швернік, — гарача павіншаваць Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна з днём яго слаўнага 70-годдзя і ад усяго сэрца пажадаць яму добрага здароўя і многіх год жыцця на шчасце і радасць нашага народа і працоўных усяго свету. (Бурныя, працяглыя апладысмэнты).

Сёння самымя запавястныя мары і найшчыльней пажаданні савецкіх людзей звязаны з імен правадара, настаўніка і друга, самага блізкага і бязмежна дарагога Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна, чый гены і несакрушальная сіла волі нястрымна вядуць наш народ уперад, да перамогі камунізму. (Бурныя апладысмэнты).

Больш 50 год свайго жыцця таварыш Сталін прысвяціў справе пралетарскай рэвалюцыі, справе рабочага класа, справе працоўнага народа. Разам з Леніным таварыш Сталін ствараў магутную большэвіцкую партыю і ўзброіў яе сапраўды рэвалюцыйнай тэорыяй.

Разам з Леніным таварыш Сталін кіраваў гераічнай барацьбой большэвіцкай партыі за ўстапаўленне дыктатуры пралетарыята, за перамогу Савецкай ўлады.

У гады грамадзянскай вайны і інтэрвенцый таварыш Сталін разам з Леніным узяў народ на разгром сіл буржуазна-нашчыцкай белгавардзейшчыны і імперыялістычных захопнікаў.

Таварыш Сталін разам з Леніным заклаў асновы Савецкай сацыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян, ствараў і ўмацаваў Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, заснаваны на непарушнай брацкай дружбе і супрацоўніцтве свабодных народаў.

Пасля смерці Леніна ўсе клопаты па кіраўніцтву партыі і дзяржавы лягалі на таварыша Сталіна. Пад яго мудрым кіраўніцтвам камуністычная партыя большэвікоў, пераадолаваўшы шматлікія цяжкасці на сваім шляху, смела павяла развіццём і развіццём нашай Радзімы, каб жыццё бачы клас і ўсіх працоўных уперад, на лэйскаму шляху. (Бурныя апладысмэнты).

Вялікае шчасце жыць і тварыць у нашай савецкай краіне, належаць да партыі Леніна—Сталіна, да гераічнага пакалення савецкіх людзей, якія змагаюцца ў сталінскую эпоху за ўрачыстасць камунізму, пад кіраўніцтвам Вялікага Сталіна!

Няхай жыве наш родны Сталін!

Ва ўпартай барацьбе з ненавіснымі ворагамі рэвалюцыі, з ворагамі народа, якія спрабавалі павярнуць нашу краіну назад, да буржуазных парадаў, таварыш Сталін адстаяў і развіў ленынізм, развіў ленынскую тэорыю аб магчымасці перамогі сацыялізму ў адной краіне, узброіў гэтай тэорыяй партыю і мільёны масы працоўных і ажыццявіў яе. Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна большэвіцкая партыя ажыццявіла сацыялістычную індустрыялізацыю краіны, тэхнічную рэканструкцыю ўсёй народнай гаспадаркі, аб'яднала шматлікія масы сялянства ў калгасы, забяспечыла перамогу сацыялізму ў СССР і назаўсёды знішчыла эксплуатацыю чалавека чалавекам, ліквідавала беспрацоўе і галечу, стварыла шырокія магчымасці для росту заможнага і культурнага жыцця народаў.

У выніку перамогі сацыялізму стварылася і ўмацавалася маральна-палітычнае адзінства савецкага грамадства, умацавалася дружба народаў.

У дні Вялікай Айчыннай вайны супраць нямецка-фашызцкіх захопнікаў і японскіх імперыялістаў таварыш Сталін прыняў на сябе галоўнае камандаванне Узброенымі Сіламі слаўнай Савецкай Арміі, прадстаў перад светам, як правадар магутнага народа, як найвышэйшы стратэгі і палкаводзец усіх часоў і неперарушлівы тварца самай перадавой савецкай вайскавай навуцы. (Апладысмэнты).

Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна савецкія войскі не толькі выгналі акупантаў з роднай зямлі, але і вызвалілі народы ад фашызцкага ярма. Пад уплывам гэтай перамогі рабочыя і сяляне краін Цэнтральнай і Паўднёва-Усходняй Еўропы і Кітая, кіруючы камуністычнымі партыямі, зверлі невінавіных ім рэакцыйныя ўлады, устанавілі сваю народна-дэмакратычную ўладу.

Савецкі народ пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі ўспэіна ідзе ўперад, дабаўляючы нястомнае выканання вялікіх сталінскіх планаў, накіраваных на далейшае развіццё прадукцыйных сіл, на ператварэнне прыроды для таго, каб настаўнік не па службу чалавечу.

Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна, на аснове развіваючайся ў нашай краіне навуцы, якія аб'яўляюцца на вытворчасць, пастаянна нашыраецца сувязь вучоных з перадавымі рабочымі і спецыялістамі.

Усімі сваімі поспехамі савецкі народ абавязаны камуністычнай партыі большэвікоў, выхаванай і загартаванай у баях Леніным і Сталіным. Невычарпальнай крыніцай энэргіі, якая ўзімае савецкі народ на новыя подзвігі, служыць многатраўная і выдатная дзейнасць таварыша І. В. Сталіна. (Апладысмэнты).

Імя таварыша Сталіна стала для нас самым блізым, самым родным. Імя ўзімае нас на натхнёную працу, якая ўмацоўвае магутнасць нашай сацыялістычнай Радзімы. Імя Сталіна запальвае сэрцы мільянаў савецкіх людзей, узімае на перамогі камунізму. (Бурныя апладысмэнты).

З імен Сталіна звязаны надзеі працоўных усяго свету, якія змагаюцца за вызваленне ад капіталістычнага рабства. Усе перадавое чалавечтва бачыць у таварышу Сталіне сцяг барацьбы за свабоду і дэмакратыю, за мир паміж народамі. (Працяглыя апладысмэнты).

Слава геніяльнаму мысліцелю і правадару камунізму, нашаму настаўніку і другу, роднаму і любімаму таварышу І. В. Сталіну. (Бурныя апладысмэнты). Усе ўстаюць. У залі доўга прадаўжана авацыя ў чэсьць таварыша І. В. Сталіна.

Душача прывітаньня волькічы: «Няхай жыве таварыш Сталін!», «Слава таварышу Сталіну!».

Шчырыя пахуці бязмежнай любові і беззаветнай адданасці, якія жывуць у сэрцах народаў СССР да роднага Сталіна, гучалі ў гэты вечар на вусяках пасладоў саюзных рэспублік і гарадоў краіны.

Ад імя дэлегацыі РСФСР з прывітаннем да таварыша Сталіна авярнуўся акадэмік А. Н. Песмянаў.

— Сёння ўсе думкі і пахуці кожнага савецкага чалавекі і працоўных усяго свету звернуты да Вас, таварыш Сталін, — гаворыць тав. Песмянаў, — Усе Ваша жыццё — гэта вялікі прыклад беззаветнага і самаадданнага служэння народу. Увесь Ваш магутны гены, усе Ваша вялікае сэрца. Вы аддаеце барацьбу за свабоду, мир і шчасце працоўных, на росквіт нашай сацыялістычнай Радзімы.

Жадаем Вам, наш родны і вялікі Сталін, многа год здароўя на радасць і шчасце савецкага народа і працоўных усяго свету.

Слава вялікаму і роднаму таварышу Сталіну! (Бурныя апладысмэнты).

На трыбуне — знатны майстра заводу «Калібр» Нікалай Гасіскі. Ад імя дэлегацыі сталіні нашай Радзімы ён перадае таварышу Сталіну гарачыя віншаванні і сардэчнае прывітанне масквічоў.

Ад імя працоўных слаўнага горада Леніна сардэчнае прывітанне вялікаму правадару і настаўніку перадае народны артыст СССР Нікалай Чаркасаў.

Дэлегат Украіны тав. Назарэнка, вітаючы дарагога правадара і настаўніка, гаворыць аб тым, што лепшыя пахуці і думкі украінскага народа з асаблівай сілай і любоўю авярнуты ў гэты знамянальны дзень да роднага таварыша Сталіна. З імен таварыша Сталіна звязаны сусветна-гістарычныя поспехі нашай Радзімы. З імен таварыша Сталіна звязаны стварэнне і росквіт Украінскай Савецкай дзяржавы.

Народны паэт Беларусі Якуб Колас, гарача вітаючы таварыша Сталіна, абвешчае здравіну ў чэсьць любімага правадара і настаўніка. Ён ухваляе чытае вершы, прысвечаныя таварышу Сталіну.

Далей з прававой выступіла дэлегат Узбекскай ССР тав. Юсуаў.

— У гэты радасны дзень Вашага юбілея, — гаворыць тав. Юсуаў, — дазвольце павіншаваць Вас ад імя шчаслівага узбекскага народа і пажадаць Вам, наш бацька і настаўнік, многіх, многіх год жыцця і добрага здароўя на наша агульнае шчасце.

Тав. Юсуаў заяўляе, што узбекскі народ таксама, як і ўсе народы Савецкага Саюза, будзе і надалей працаваць пад тым, каб мацела і развідалася наша любімая Радзіма, каб жыццё ўсіх савецкіх людзей было даша больш светлым і шчаслівым.

З працудымі словамі прывітання авяртаецца да Іосіфа Вісарыёнавіча дэлегат Казахскай ССР тав. Джангозін. Ён гаворыць аб тым, што пад сцягам большэвіцкай партыі, пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна Казахстан з адсталай у мільёны царскай Украіны ператварыўся ў буйнейшую савецкую рэспубліку, якая валодае сучаснай індустрыяй і перадавымі сацыялістычным земляробствам.

На трыбуне дэлегат савецкай моладзі тав. Федарава.

— Родны наш правадар, бацька і настаўнік, — гаворыць яна, — Комсомольцы і савецкая моладзь ва ўрачысты дзень Вашага слаўнага 70-годдзя звяртаюцца да Вас, вялікага правадара і настаўніка савецкага народа і працоўных усяго свету, са словамі гарачага прывітання і бязмежнай любові.

— Мы будзем і надалей вучыцца ў Вас, таварыш Сталін, беззаветнай адданасці свайму народу, бязстрашну ў барацьбе, нястомнаму працаўніцтву і вернасці справе партыі Леніна—Сталіна.

Тав. Федарава авешчае здравіну ў чэсьць таварыша Сталіна. У залі зноў гучаць бурныя апладысмэнты.

Вітаючы таварыша Сталіна, дэлегат Грузіі, народны артыст СССР А. Харвава гаворыць:

— Грузінскі народ, як і ўсе народы Савецкага Саюза, бязмерна дзякуе Вам, таварыш Сталін, за тое, што Вы зрабілі нашу вялікую Радзіму магутнай і шчасливай, адстаялі яе свабоду і незалежнасць у смутна-пачынаючай барацьбе з фашызцкімі захопнікамі і упэўнена вядзеце яе да камунізму.

З цёплымі словамі прывітання выступіла дэлегатка Азербайджанскай ССР тав. Таірава. Яна гаворыць аб бязмерна ўдзячнасці азербайджанскага народа таварышу Сталіну за зьяе адраджэнне і нацыянальнае існаванне Азербайджана.

Ад імя магдаўскага народа прысочыць віншаванні таварышу Сталіну тав. Кручанюк. Звяртаючыся да таварыша І. В. Сталіна, тав. Кручанюк гаворыць:

— Вам, дарагі таварыш Сталін, вялікай партыі большэвікоў абавязаны магдаўскі народ сваім вызваленнем ад каланіяльнага рабства і фашызма, ўладнаеннем ад сацыялістычнай Рэспубліку.

Імя такога кутка ў нашай рэспубліцы, дзе-б працаўнік-магдаўцаў не адчуваў Вашых нястомных клопатаў аб росквіце нашага краі, аб дабрабыце нашага народа.

— Літоўскі народ, як і ўсе народы Савецкага Саюза, перапоўнены да Вас, таварыш Сталін, пахуці бяззаветнай любові, бязмежнай адданасці, гарачай удзячнасці за Вашы вялікія сывамі на карысць працоўных, — гаворыць дэлегатка Літоўскай ССР тав. Каўнайтэ. — Наша савецкая зямля, дзякуючы нястомным Вашым клопатам, становіцца ўсё багацейшай, усё прыгажэйшай. Гэта мы бачым на прыкладзе нашага роднага краі — Савецкай Літвы.

Ад усіх душы жадаем Вам, любімы таварыш Сталін, доўгіх, доўгіх год жыцця на шчасце нашай савецкай Радзімы і ўсяго чалавечтва.

Тав. Швернік наведвае, што на паседжанне прыбыла дэлегатка юных піонэраў Масквы, каб прывітаць таварыша Сталіна ў дзень яго 70-годдзя.

Пад звадамі тэатра чуцца знаёмныя гулы піонерскага горня. Піонеры, якіх цёпла вітаюць прысутныя, уваходзяць у зал, палыміаюцца на сцену. Роботы авяртаюцца з вернавага прывітаннем да таварыша Сталіна. Таварыш Сталін апладыруе ім ленынізма, які заўсёды гатовы да барацьбы за рабочую справу.

Група піонэраў падыходзіць да стала прэзідыума і пад бурныя апладысмэнты ўсёй залі прыкладзіць таварышу Сталіну жывыя кветкі. Удзяльныя сходы гарачай авацыяй праводзяць юны масквічоў.

Гаворыць дэлегатка Латвійскай ССР тав. Прыеда.

— Латвійскі народ перадае Вам, наш дарагі, родны і любімы Іосіф Вісарыёнавіч, ад усяго сэрца сваё гарачае прывітанне ў дзень Вашага 70-годдзя і жадае Вам добрага здароўя і доўгіх, доўгіх год жыцця на радасць і шчасце савецкага народа і ўсяго прагрэсіўнага чалавечтва.

Гарачыя словы прывітання правадару перадаў ад імя Кіргізкай ССР тав. Ахунбаев.

Ён гаворыць, што ўсе поспехі кіргізкага народа ў развіцці яго сацыялістычнай дзяржавы, эканомікі і культуры, усё яго шчаслівае жыццё непарушна звязаны з іменамі Леніна і Сталіна. Лепшыя мары кіргізкага народа, усаўляючыся ў нашым старажытным апасе «Манас», ажыццявіліся ў вялікую сталінскую эпоху.

На трыбуне дэлегатка Таджыцкай ССР тав. Халіава.

— Мне выпала вялікае шчасце ад імя таджыцкага народа вітаць Вас, любімага правадара, настаўніка і друга ўсіх народаў вялікага Савецкага Саюза, і пажадаць Вам добрага здароўя і доўгіх год жыцця на карысць і шчасце ўсіх працоўных. Выпрабаванай, двёраў рукой вядзеце народы нашай краіны ўперад да вышэйшага камунізму! (Апладысмэнты).

На трыбуне пасладоў Арменіі тав. Амбардумян.

— Дзякуючы Вашым нястамным бацькоўскім клопатам і дапамозе, — гаворыць ён, — Арменія пераўтварылася. Пабудавана сацыялістычная прамысловасць, калгасы лад змянілі аблічча армянскай вёскі. Вапа, таварыш Сталін, увага і кіраўніцтва прывялі да небывалага росквіту культуры нашай рэспублікі. Жывіце і адраўтуйце доўгія і доўгія гады наш родны бацька, правадар, настаўнік і друг усіх народаў наш вялікі Сталін! (Працяглыя апладысмэнты).

— З брацкай дапамогай вялікага рускага народа, — гаворыць дэлегатка Туркменіі тав. Мамедава, — пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, узначальванай неўміручым Леніным і Вамі, Іосіф Вісарыёнавіч, туркменскі народ вызваліўся ад прыгнёту царскай каланізатараў, ханаў, змяраў і стаў сапраўдным гаспадаром зямлі і вады, гаспадаром свайго лёсу. Незнагаральна стаў Савецкі Туркменістан за чэрыя стагоддзі свайго існавання як саюзнай рэспублікі. Дзякуючы Вашым, Іосіф Вісарыёнавіч, бацькоўскім клопатам Туркменія ператварыўся ў жывітую сацыялістычную рэспубліку. Дзень Вашага слаўнага 70-годдзя прыміце, дарагі таварыш, і наша палыміае прывітанне і гл

(Заманчанне Н)

Урачыстае паседжанне ў Вялікім тэатры Саюза прывітанне 70-годдзю таварыша І. В. СТАЛІНА

(Заманчэнне)

Вялікаму Сталіну слава! (Працяглая апладысментацыя).
Ад дэлегацыі Эстонскай ССР выступае тав. Каратам.
— Вы, таварыш Сталін, далі эстонскаму народу, — гаворыць ён, — свабоду і шчасце, далі яму радаснае жыццё, поўнае творчай сацыялістычнай працы.

Эстонскі народ заўсёды будзе заставацца вакол свайго вялікага правадыра і мудрага настаўніка, свайго лешлага і любімага друга і аддасць усе свае сілы самаадданай рабоце і напружанай працы за ўрачыстае прывітанне і неўміручых ідэй камунізма.

Эстонскі народ выканае гэтую святочную клятву.
Няхай-жа жыццё і здароўе многа і многа год вялікі правадыр, мудры настаўнік, наш родны і любімы таварыш Сталін! (Апладысментацыя).

— Вы, таварыш Сталін, дапамагі карэла-фінскаму народу знайсці сваё шчасце, знайсці сваё цудоўнае Сям'ю, аб якім стагоддзі марылі яго продкі і ўспаймаюць у неўміручых руках «Калевалы», — гаворыць дэлегат Карэла-Фінскай ССР тав. Сюкішпел.

І сёння, у дзень усенароднага свята, карэла-фінскі народ разам з усімі брацкімі савецкімі народамі выказвае пачуцці бязмежнай любові, адданасці і найглыбейшай ўдзячнасці за сваё шчаслівае сёння, за яшчэ больш цудоўнае заўтра.

Няхай жыццё вялікі генай чалавецтва, наш родны і любімы таварыш Сталін! (Бурныя апладысментацыі).

Дэла, доўгімі апладысментамі вітаюць прысутныя паўлеце на трыбуне Старшыні ЦК кітайскай кампартыі, правадыра кітайскага народа Мао Цзэ-дуна.

— Кітайскі народ у цяжкай барацьбе супраць прыгнятальнікаў заўсёды глыбока і востра адчуваў і адчувае ўсю важнасць дружбы таварыша Сталіна.

Давольце мне ад імя кітайскага народа і камуністычнай партыі Кітая ў гэты ўрачысты час павітаваць таварыша Сталіна з 70-годдзем з дня нараджэння і пажадаць яму здароўя і доўгіх год жыцця.

Давольце мне выказаць пачуцці глыбокай радасці ў сувязі з павышэннем звання рабочага класа ўсяго свету, якое дасягнута пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна. (Бурныя апладысментацыі).

Няхай жыццё Савецкага Саюза — аплот дэмакратыі і міру ва ўсім свеце! (Бурныя апладысментацыі).

Няхай жыццё вялікі Сталін — правадыр рабочага класа ўсяго свету і міжнароднага камуністычнага руху! (Бурныя апладысментацыі).

І прыбуе — член палітбюро ЦК польскай аб'яднанай рабочай партыі Францішак Юзвяк.
— Дарагі таварыш! Мы прыбылі з дэмакратычнай Польшчы, вызваленай з-пад гітлераўскай нявоі германскай Арміі, кіруюмай вялікім Сталіным, — гаворыць Францішак Юзвяк.

Наш народ ніколі не забудзе, што ён двойчы на прызняты чверці стагоддзя атрымаў свабоду і незалежнасць дзякуючы Савецкай сацыялістычнай дзяржаве.

У шэрагах і ў нашых сціпых падарунках, якія мы прывезлі ў Маскву, мільёны працоўных Польшчы выказваюць сваю любоў і ўдзячнасць вялікаму правадыру таварышу Сталіну; зны даручылі нам ад іх імя ў дзень Вашата, таварыш Сталін, 70-годдзя перадаць Вам самыя сардэчныя і гарачыя віншаванні. (Бурныя апладысментацыі).

Далей ад імя народаў Чэхаславакіі сардэчнае прывітанне і найлепшыя пажаданні таварышу Сталіну, вялікаму генаю, творцу і будаўніцтву сацыялізма, правадыру міжнароднага лагера міру, дэмакратыі і сацыялізма ў дзень яго 70-годдзя перадае член Прэзідыума ЦК чэхаславацкай кампартыі В. Шырокі.

— Народы Чэхаславакіі, — гаворыць ён, — адзначаюць 70-годдзе таварыша Сталіна, як сваё самае вялікае свята. З ім таварыша Сталіна звязана вызваленне нашай Радзімы і араджанне нашай самастойнасці. З ім таварыша Сталіна звязана наша мірная творчая праца, наша бісялка перад тварам патрозы імперыялізма, з ім таварыша Сталіна звязана наша светлая сацыялістычная будучыня, росквіт нашай культуры і шчасце нашых дзяцей.

Мы шчаслівыя, што жывем у Вялікую сталінскую эпоху, што маем магчымасць уздзялічаць у будаўніцтве новага, лешага свету.

У заключэнне В. Шырокі пад бурныя апладысментацыі абвешчае здароўе ў чэсць вечнай дружбы паміж народамі Савецкага

Саюза і Чэхаславакіі, у чэсць настаўніка, друга і правадыра працоўных усяго свету таварыша Сталіна.

Адзін за другім падмаюцца на трыбуну пасланцы краін народнай дэмакратыі, вітаючы ад імя сваіх народаў вялікага правадыра працоўных усяго свету таварыша Сталіна.

Горача вітае таварыша І. В. Сталіна сакратар ЦК Балгарскай камуністычнай партыі В. Чарвенкоў.

— Савецкі Саюз і вялікі Сталін, гераічны Савецкая Армія выратавалі нашу Радзіму ад чужаземнага ярма, ад ганьбы і жахаў імперыялістычнай кабалы, — гаворыць В. Чарвенкоў. Дружба з Савецкім Саюзам — гэта зарука нацыянальнага росквіту, гэта галоўная гарантыя незалежнасці нашага народа. Вось чаму любоў да таварыша І. В. Сталіна — гэта неарыўная частка нашай любові да Радзімы. Вось чаму балгарскія працоўныя ад усёй душы называюць таварыша І. В. Сталіна сваім вызваліцелем, родным бацькам, вялікім настаўнікам і правадыром.

Давольце перадаць Вам, любімы Іосіф Вісарыявіч, пісьмо ўдзячнасці, падпісанае лямію мільёнамі працоўных Балгарыі — амаль усім дарослым пісьменным насельніцтвам нашай краіны.

Слава вялікаму Сталіну! (Бурныя апладысментацыі).

— З вымаду Вашата 70-годдзя дазваляе перадаць Вам гарачае прывітанне і добрыя пажаданні працоўных Вянгерскай народнай рэспублікі, — гаворыць, звяртаючыся да таварыша І. В. Сталіна, генеральны сакратар ЦК вянгерскай партыі працоўных тав. М. Ракошы, дэлега сестры прысутныя.

У гэты ўрачысты час мы зноў хочам падкрэсліць, што адпраўным пунктам і трымаўдай базай усіх нашых поспехаў з'яўляецца і з'яўляецца данамога і падтрымка магутнага Савецкага Саюза, і, у першую чаргу, таварыша Сталіна.

Наш працоўны народ упінае і любіць таварыша Сталіна не толькі як найвялікшага дзяржаўнага дзеяча, які пераўтварыў эпоху, але і сваім здаровым пролетарскім чундём наш народ знае ў вялікім правадыру, які куд новы свет, сапраўды чалавечы, сардэчнага, разуменячага друга працоўнага народа. Імпер не толькі ў Савецкім Саюзе гавораць: «Наш родны бацька», але і вянгерскія рабочыя і сяляне называюць таварыша Сталіна сваім «Родным бацькам».

Дзякуючы Савецкаму Саюзу не ўдалося агіднаму шпіёну амерыканскіх падпалчыкаў вайны — здрынуці Ціто перадаць нашу Радзіму ў поле крывавых авантур.

Мы запэўняем Вас, што мы, як адзін чалавек, непазісна будзем іці пад пераможным сцягам Леніна — Сталіна.

Прывітанне румынскага народа перадае таварышу Сталіну генеральны сакратар Румынскай рабочай партыі Георгіу-Дэж.

— Працоўныя Румынскай народнай рэспублікі паслалі нас сюды на святкаванне Вашата 70-годдзя, каб выказаць Вам бязмежную любоў і найглыбейшую пачуцці ўдзячнасці румынскага народа, — гаворыць Георгіу-Дэж.

Румынскі народ выказвае глыбокую ўдзячнасць большышай партыі, савецкаму народу, слаўнай Савецкай Арміі і Вам, дарагі Іосіф Вісарыявіч, за тое, што ўпершыню ў свеце гісторыя ён атрымаў сапраўднае нацыянальнае незалежнасць. Ніколі не забудзе румынскі народ, што ў жорсткія гады голаду і задухі дзякуючы Вашым бацькоўскім клопатам былі выратаваны сотні тысяч жыццяў працоўных Румыніі.

Жадаем Вам, наш дарагі Іосіф Вісарыявіч, доўгіх, доўгіх год жыцця на карысць і шчасце працоўных усяго свету. (Бурныя, працяглая апладысментацыі).

— Гарачу, сардэчную ўдзячнасць таварышу Сталіну наш народ выказаў у сваім прывітанні паслаці, якое падпісана ўсімі працаўнікамі МНР, — гаворыць прадстаўніц Мангольскай народнай рэспублікі тав. Цэдэнбал. — У гэты знамянальны дзень з самымі лепшымі думкамі, звяртаючыся да таварыша Сталіна, мангольскі народ гавораць: Дарагі Іосіф Вісарыявіч, наша сардэчнае «іх багала» — вялікае сардэчнае дзякуй Вам, нашаму мудраму бацьку і настаўніку, за ўсё тое, што Вы зрабілі і робіце для нашага шчасця. Жывіце і здароўеце доўгімі, доўгімі гады на шчасце працоўнага чалавецтва!

Слова прадстаўляецца старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Народнага Сходу Карэйскай Народна-дэмакратычнай Рэспублікі Кім Ду Бон.

— З вымаду Вашата слаўнага 70-годдзя, Іосіф Вісарыявіч, 30-мільённым карэйскім народ паслаў нас у сталіцу нашага вялікага друга і суседа — Маскву і даручылі мне перадаць Вам сардэчнае прывітанне і выказаць пачуцці ўдзячнасці, глыбокую павагу і бязмежную любоў да Вас і кіруюмай Вамі савецкаму народу, — заявіў пад апладысментацыі Кім Ду Бон.

— Ваша імя блізка і дорага кожнаму карэйцу. З Вашым імем, дарагі Сталін, звязана вызваленне нашага народа ад доўгага панавання японскіх прыгнятальнікаў, пастаянная і бескармыліва дружэская дапамога Савецкага Саюза ў здарвае будаўніцтва незалежнай дзяржавы — Карэйскай Народна-дэмакратычнай Рэспублікі.

Вы адкрылі новую эпоху ў гісторыі карэйскага народа. Выступе генеральны сакратар Італьянскай кампартыі Пальміра Тальяці, прамова якая неадарова перарываецца гарачымі апладысментамі.

— Ад італьянскага рабочага класа і ўсіх грамадзян Італіі, у сэрцах якіх жыве любоў да прагрэса, дэмакратыі і міру, ад больш чым двух мільёнаў італьянскіх камуністаў перадаю таварышу Сталіну віншаванні і пажаданні, поўныя адданасці і любові, — гаворыць Пальміра Тальяці.

Вы нас навучылі быць камуністамі, змагацца ва ўсіх умовах, быць вернымі да канца прынцыпам марксізма-ленінізма, служыць справе вызвалення працоўных. Мы абавязваемся і падаеіць быць вернымі Вашаму вучэнню, змагацца за адзінства рабочых, за незалежнасць нашай краіны, за мір, супраць падпалчыкаў новай вайны.

Італьянскі народ ніколі не згодзіцца быць увернутым у новую вайну супраць Савецкага Саюза і супраць народаў, якія сталі на шлях сацыялізма.

Жадаем Вам доўгіх год жыцця і здароўя на карысць народаў Савецкага Саюза, рабочага класа і народаў усяго свету. Слава Вам, таварыш Сталін! (Бурныя, працяглая апладысментацыі).

— Дарагі таварыш Сталін! Мне вымава вялікая радасць і вялікая чэсць перадаць Вам сёння самыя гарачыя віншаванні ад Цэнтральнага Камітэта камуністычнай партыі Францыі і нашага генеральнага сакратара Марыса Тарэза, — гаворыць пад апладысментацыі член ЦК французскай кампартыі тав. Маргэль.

— Я прышоў Вам таксама ўсхваляванае сведчанне даверу і любові ўсяго народа нашай краіны. Мужчыны і жанчыны Францыі, у адноўленне ад сваіх недастойных прывілеяў, не забылі, што свабодой і жыццём яны абавязаны Вам. Яны ведаюць, што на чале народаў Савецкага Саюза Вы самы непакісны, самы лепшы змагар за мір.

Народ Францыі абвешчае Вам, таварыш Сталін, усё больш мацаваць адзінства рабочага класа, адзінства прыхільнікаў міру.

Жадаем доўгіх год здароўя і плённай працы нашаму вялікаму правадыру і настаўніку.

Усхваляваю прамова гаворыць генеральны сакратар іспанскай кампартыі Даларас Ібаруры.

— Дарагі і любімы Іосіф Вісарыявіч! У гэты незабыўны дзень мільёны мужчын і жанчын з усіх канцоў зямлі шлюць Вам свае лепшыя пажаданні. Сярод гэтых урачыстых і радасных галасоў чуваць таксама голас іспанскага народа, які не хоча жыць на каленях і ізе на барацьбу за вызваленне Радзімы з імем Сталіна на вуснах. Паглядзець на праслаўнені і тэрор Францыіскіх катэў, у сэрцах уоіх сумленных іспанцаў гарыць святочны агонь любові да Сталіна і Савецкага Саюза.

Ад імя іспанцаў, якія змагаюцца за свабоду, я хачу выказаць гарачыя пачуцці нашага народа ў гэтых нямогіх словах, якія ідуць з глыбіні сэрца: Няхай жыццё Савецкага Саюза, вялічынна перамогі якая яецуць на сабе незладжальны адбітак генаю Іосіфа Вісарыявіча Сталіна!

Няхай-жа жыццё і здароўе доўгімі гады вялікі творца камунізма таварыш Сталін! — абвешчае пад бурныя апладысментацыі Даларас Ібаруры.

На трыбуне член праўлення Сацыялістычнай адзінай партыі Германіі Вальтэр Ульбрэхт.

— Працоўныя нямецкага народа, прэзідэнт Германскай дэмакратычнай рэспублікі Вільгельм Пік і прэм'ер-міністр Ото Гротволь ад усяго сэрца жадаюць Вам здароўя і доўгата жыцця, — гаворыць пад апладысментацыі тав. Ульбрэхт.

Усе дэмакратычныя сілы Германіі глыбока абавязаны Вам за тое, што пад Вашым генаічным кіраўніцтвам, дзякуючы гераізму савецкіх народаў быў знішчаны гітлераўскі фашызм. Прыміце нашу сардэчную ўдзячнасць за дапамогу, якую Вы аказалі нямецкаму народу ў справе ўстаўлення мірнага дэмакратычнага ладу і ў барацьбе за стварэнне аднай дэмакратычнай і міралаўнай Германіі.

Няхай жыццё трымае дружбу паміж нямецкімі і савецкімі народамі!

Няхай жыццё любімы правадыр народаў, наш Іосіф Вісарыявіч! (Працяглая апладысментацыя).

— Мы, фіны, ганарымся тым, — гаворыць генеральны сакратар ЦК кампартыі Фінляндыі Віле Песі, — што першая сустрача двух найвялікшых людзей нашай эпохі — Леніна і

Сталіна — адбылася ў Фінляндыі ў не прамысловым горадзе Тамперфорсе (Тамперэ).

Фінскі народ даўно ведае і любіць Вас, таварыш Сталін, як абаронцу свабоды і незалежнасці Фінляндыі.

У 1944 годзе Вы, таварыш Сталін, дапамагі фінскаму народу стаць на шлях дэмакратычнага развіцця. І, выгледзі чы на ўсе перашкоды, якія сустракаюцца на гэтым шляху фінскі народ з усім удаснім яму ўпорствам і настойлівасцю будзе прадаўжаць барацьбу за свабоду і дэмакратыю і атрымае перамогу ў гэтай барацьбе.

Жывіце і здароўеце доўгімі гады, таварыш Сталін, доўгімі доўгімі гады на радасць і шчасце ўсяго чалавецтва!

— Давольце мне ад імя аўстрыйскіх працоўных і аўстрыйскіх камуністаў перадаць Вам, дарагі таварыш Сталін, наша сардэчнае прывітанне і самыя шчырыя пажаданні ў дзень Вашата сямідзесяцігоддзя, — гаворыць старшыня ЦК кампартыі Аўстрыі І. Капленг.

Дзень Вашата сямідзесяцігоддзя — свята ўсяго прагрэсунага свету, працоўных усіх краін, якія змагаюцца супраць імперыялізма. Для нас таварыш Сталін — чалавек, які стаіць на чале вялікага руху народаў супраць падпалчыкаў вайны, за трымаў мір і дэмакратыю.

Няхай жыццё і здароўеце доўгімі гады наш лешны друг і настаўнік — вялікі Сталін!

Тав. Швернік паведамае, што ў тэатр прыбыла дэлегацыя Савецкай Арміі. У залю ўваходзяць горача вітаемыя воіны ўсіх родаў воіск.

— Дарагі Іосіф Вісарыявіч! Асабовы склад Узброеных Сіл Савецкага Саюза ў дзень Вашата сямідзесяцігоддзя з пачуццём найглыбейшай любові і адданасці горача вітае і віншуе Вас. З Вашым імем, наш любімы правадыр і настаўнік, неарыўна звязана ўся гераічная гісторыя Савецкіх Узброеных Сіл. Вы, таварыш Сталін, разам з Леніным арганізавалі ўзброеную абарону маладой Савецкай рэспублікі і адсталі яе ў гады грамадзянскай вайны.

Над Вашым генаічным кіраўніцтвам Савецкіх Узброеных Сіл развілі гітлераўскую ваенную машыну і нанеслі рашучы ўдар японскім імперыялістам, паскорыўшы заканчэнне другой сусветнай вайны.

Мы запэўняем Вас, дарагі таварыш Сталін, што безаветна адданыя справе партыі Леніна — Сталіна і савецкаму ўраду, нашы Узброеныя Сілы заўсёды былі, ёсць і будуць неперажымым аплотам сацыялістычнай дзяржавы. (Апладысментацыі).

Сёння, у дзень Вашата сямідзесяцігоддзя, увесь асабовы склад Савецкай Арміі, авіяцыі і флота разам з усім савецкім народам горача, ад усяго сэрца жадае Вам, наш родны і любімы Іосіф Вісарыявіч, доўгіх год жыцця і здароўя. (Бурныя, працяглая апладысментацыі).

Тав. Швернік паведамае, што ў сувязі з сямідзесяцігоддзем таварыша І. В. Сталіна наступлі і прадаўжаюць наступнае з усіх канцоў вялікага Савецкага Саюза шматлікія прывітанні ад рабочых і калгаснікаў, ад спецыялістаў прамысловасці і сельскай гаспадаркі, ад вучоных, служачых, ад грамадскіх арганізацый, у гэтых віншаваннях і прывітаннях выказваюцца пачуцці адданасці, любові і ўдзячнасці свайму любімому правадыру і настаўніку таварышу І. В. Сталіну. (Апладысментацыі).

Прывітаннія тэлеграмы, — прадаўжае тав. Швернік, — пастануюць ад дзяржаўных, грамадскіх арганізацый і пасобных грамадзян з замежных дзяржаў з выражэннем удзячнасці таварышу І. В. Сталіну за выратаванне сусветнай цывілізацыі ад фашызма, за нястойную барацьбу супраць падпалчыкаў вайны, за мір ва ўсім свеце, за тое, што таварыш І. В. Сталін указвае шлях барацьбы за светлую будучыню чалавецтва. (Працяглая апладысментацыя).

Ва ўсіх гэтых прывітаннях выказваецца гарачае пажаданне таварышу І. В. Сталіну добрага здароўя і доўгіх год жыцця на радасць усяму прагрэсунаму чалавецтву, якое змагаецца супраць імперыялістычнай агрэсіі, за мір паміж народамі, за дэмакратыю і сацыялізм. (Бурныя, доўга не змаўкаючыя апладысментацыі).

Урачыстае паседжанне, прысвечанае сямідзесяцігоддзю з дня нараджэння таварыша І. В. Сталіна, на гэтым абвешчаецца закрытым.

У залі ўноў узнікла і шырочыцца бурная аваяцыя ў чэсць вялікага Сталіна, патхніцеля і арганізатара сусветна-гітлераўскіх перамог. Уздзялінікі паседжання з велізарным удзякам выконваюць партыйны гімн «Інтэрнацыянал».

Пасля паседжання адбыўся вялікі канцэрт. (ТАСС).

Урачыстае паседжанне ў Мінску, прысвечанае 70-годдзю таварыша І. В. СТАЛІНА

У святочным убранні сталіца Савецкай Беларусі. На шматлікіх транспарантах, мастацкіх пано, дозунгах, плакатах — словы бязмежнай любові, адданасці і сардэчнага прывітання беларускага народа таварышу І. В. Сталіну.

У зараве чырвоных сцягоў будынак Беларускага Дзяржаўнага ордэна Леніна Вялікага тэатра оперы і балета. 21 снежня тут адбылося ўрачыстае паседжанне, прысвечанае 70-годдзю з дня нараджэння таварыша І. В. Сталіна. Залю запоўнілі прадстаўнікі партыйных, савецкіх, грамадскіх арганізацый і Савецкай Арміі, дэлегаты Вярхоўнага Саветаў ССР і БССР, Героі Савецкага Саюза і Героі Сацыялістычнай Працы, станаўчыя прафесіяналы і новабудуючыя, вучоныя, работнікі мастацтва, пісьменнікі, інжынеры.

На сядзе ў зеленыя жывыя кветкі, у чырвані сцягоў — вялікі партрэт Іосіфа Вісарыявіча Сталіна. Над сцягом — лозунг: «Няхай жыццё таварыш Сталін — вялікі правадыр і настаўнік камуністычнай партыі і савецкага народа!»

7 гадзін вечара. За сталом прэзідыума месцы займаюць т. т. П. І. Гусараў, В. І. Паазаў, М. В. Зямінін, Л. Ф. Панава, В. І. Закурдаў, В. А. Тамашэвіч, В. Е. Чарнышоў, П. М. Бурач, П. З. Валінін, І. А. Бельскі, П. М. Машараў, А. І. Зудаў, Л. Ф. Машынаў, Н. І. Грашчанкаў, К. П. Дзугашэўскі, Л. П. Александраўска, П. У. Броўка, М. Ц. Лынькоў, В. М. Гружэўскі, В. І. Бушэнка, З. Б. Крамоўскі і другія.

Урачыстае паседжанне Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі, Савета Міністраў, Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР, Савета профсаюзаў БССР, ЦК ЛКСМ Беларусі, Мінскага абласнога і гарадскога камітэтаў КП(б) Беларусі, Мінскага абласнога і гарадскога Саветаў дэлегатаў працоўных сумесна з прадстаўніцамі партыйных, грамадскіх арганізацый і Савецкай Арміі, прысвечанае 70-годдзю таварыша І. В. Сталіна, адкрыў сакратар ЦК КП(б) Беларусі тав. П. І. Гусараў.

— Сёння працоўны ўсяго свету, — гаворыць ён, — гаворыць працаўнікаў слаўнага 70-годдзя з дня нараджэння Сталіна — вялікага правадыра і настаўніка камуністычнай партыі і савецкага народа, пат-

хніцеля і арганізатара сусветна-гітлераўскіх перамог сацыялізма, правадыра і настаўніка міжнароднага рабочага класа. (Бурныя, працяглая апладысментацыі).

Далей тав. Гусараў гаворыць аб тым, што ўсё жыццё Іосіфа Вісарыявіча Сталіна, яго безаветнае служэнне народу з'яўляюцца вялікім, патхнічым прыкладам для ўсіх барацьбітоў за справу рабочага класа, за камунізм.

— Ленін і Сталін — патхніцелі і арганізатары Вялікай Кастрэніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, якая адкрыла новую эру ў гісторыі чалавецтва — эру сацыялізма. Ленін і Сталін — стваральнікі першай у свеце Савецкай сацыялістычнай дзяржавы. Разам яны кіравалі справай абароны савецкай краіны і ў агні жорсткіх баёў стваралі і ўмацоўвалі першую ў свеце Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію. З імем Сталіна звязаны самыя слаўныя перамогі нашай Чырвонай Арміі. (Працяглая апладысментацыя).

Затым тав. Гусараў надрабязна гаворыць аб тым, як пасля заканчэння грамадзянскай вайны таварыш Сталін разам з Леніным кіраваў мірным гаспадарчым будаўніцтвам, паслядоўна адстаўваючы лешынку лінію ў барацьбе супраць усіх ворагаў партыі і народа. Таварыш Сталін правёў вялікую работу па аб'яднанню савецкіх рэспублік у адну саюзную дзяржаву — ССР. Калі смерць абарвала жыццёвы шлях Леніна, сцяг Леніна, сцяг партыі высока ўзняў і панёс уперад дастойны пераемнік і вялікі прадаўжальнік справы Леніна — таварыш Сталін.

Зыходзячы з указанняў Леніна, Сталін распрацаваў генаічны план будовы сацыялістычнага грамадства ў нашай краіне. Важнейшым звышнім гатага плана з'явіліся сацыялістычная індустрыялізацыя краіны і калектывізацыя сельскай гаспадаркі. У выніку будовы сацыялістычнага грамадства ў ССР стварылася небывалае яшчэ ў гісторыі маральна-палітычнае адзінства савецкага народа. Найвялікшым перамогай сацыялізма заканадаўча замацаваны ў вялікай Канстытуцыі ССР, тваром якой з'яўляецца таварыш Сталін.

Гаворачы аб тым, што вераломны напад гітлераўскай Германіі перапыніў мірную творчую працу савецкага народа, тав. Гусараў пад бурныя апладысментацыі прысутных адзначае, што найвялікшым шчасцем для савецкага народа, для ўсяго чалавецтва з'яўлялася тое, што ў суровыя гады Вялікай Айчыннай вайны на чале Савецкай дзяржавы і яе Узброеных Сіл быў вялікі правадыр партыі і народа, генаічны палкаводзец таварыш Сталін.

Узняўшы на гераічную барацьбу з фашысцкімі захопнікамі савецкі народ, таварыш Сталін адстаў свабоду і незалежнасць нашай Радзімы, прывёў нашу краіну да вялікай перамогі і выратаваў народы свету ад пагрозы фашысцкага заняволення.

Пачыстае паседжанне Мінску, прысвечанае 70-годдзю таварыша І. В. СТАЛІНА

(Заканчэнне)

У адным парыве ўсе ўстаюць, чуюцца воклічы: «Вялікаму Сталіну слава!», «Няхай жыве правядыр і настаўнік нашага народа таварыш Сталін!», «Роднаму і любімаму сину ўра!».

А таварыш Сталін, назусёды вываляў сельніна ад адвечнай сабы і жабрацтва, — заявіў пад бурны апладыменты старшыня калгаса імя Молатава Мінскага раёна тав. Бушпака. — На сталінскія клопаты мы, калгаснікі, як і ўсе працоўныя нашай краіны, адказваем самадданай працай. Нашаму Сталіну, бацьку і другу, правядыру і настаўніку — слава!

Ад салдат, сяржантаў, афіцэраў і генералаў Беларускай Ваеннай Акругі з прамовай выступіў тав. Казлоў. Ён гаворыць, што воіны Савецкай Арміі сёння, як і заўсёды, зьвяртаюць свае погляды, свае лепшыя думкі, пачуцці свайго любівага і біязмейнага аднавіцця да патрыяцічнага і арганізатара ўсіх нашых перамог таварыша Сталіна. Воіны Беларускай Ваеннай Акругі клічуць таварыша Сталіна, што яны і надалей удзельнічаюць у справе вызвалення нашай радзімы, савецкаму народу, большавіцкай партыі.

Ад беларускіх пісьменнікаў і паэтаў, вучоных, работнікаў культуры, — гаворыць у сваім прывітанні тав. Лынькоў, — усёй сваёй творчай дзейнасцю, самім існаваннем савецкай Беларускай сацыялістычнай культуры абавязаны партыі і Сталіну. Мы абяцаем правядыру падзею, партыі і сваёй творчай намаганні, каб даць народу больш высокакачэсных кніг, якія ўсправілі б гераічны падвигі народа, яго перамогі. Мы абяцаем правядыру зрабіць найвышэйшае дасягненні нашай навуцы здабыткам усяго народа.

Ад імя шматліка калектыва будаўнікоў сталіцы Беларускай Ваеннай Акругі выступіў тав. Катавод. Ён гаворыць, што глыбока ўдзячнасць будаўніцкаму дарогаму таварышу Сталіну і заўсёды, што яны зробіць усё неабходнае, каб будаўніцтва было хутка і прыгожа.

Ад імя мастацкага калектыва Беларускай Ваеннай Акругі выступіў тав. Машараў. Ён гаворыць: — Мудраму кіраўніцтву вялікай большавіцкай партыі, таварышу Сталіну абавязана наша юнацтва сваім сёнешнім асям, асям сваёй перамогай. Разам з усім савецкім народам узрадаваны, першым крокам ідзе маладое пакаленне ў перамагу, таму што Сталін і партыя выдуюць нас да светлых вышыняў камунізму.

У залі чуюцца гукі піонерскага гона. Са сцэнамі і жывымі кветкамі ўваходзіць дэлегацыя піонераў і школьнікаў горада Мінска. Ад імя іх з прывітаннем любімаму правядыру выступіў вучанца Мінскай школы № 12 Наташа Скалабан.

Ад імя вучоных і работнікаў культуры выступіў тав. Машараў. Ён гаворыць: — Удзельнічаючы ў паседжанні правядыра і настаўніка прывітанне пісьму любімаму бацьку і настаўніку, вялікаму правядыру прагрэсіўнага чалавецтва Іосіфу Вісарыянавічу Сталіну. З усіх канцоў залі раздаюцца поўныя захвалення воклічы: «Слава Вялікаму Сталіну!», «Няхай доўгія і доўгія гады жыве і здарэўце таварыш Сталін!».

Тав. Гусарэў абвешчае ўдзячнасць паседжанню, прысвечанае 70-годдзю нараджэння таварыша І. В. Сталіна, закрываючы ў адным парыве ўстаюць з месца і выконваюць партыйныя тэрытарыяльныя.

У заключэнне адбыўся Вялікі канцэрт з удзелам лепшых артыстычных сіл.

(БЕЛТА).

Прыём у Крэмлi ў чэсць 70-годдзя таварыша І. В. СТАЛІНА

22-га снежня Урад Саюза ССР наладзіў у Крэмлi прыём у чэсць 70-годдзя таварыша І. В. Сталіна.

На прыёме прысутнічалі міністры, дэпутаты Вярхоўнага Саветаў ССРСР і РСФСР, Героі Сацыялістычнай Працы і Героі Савецкага Саюза, відомыя дзеячы навукі, мастацтва і літаратуры, віднейшыя работнікі прамысловасці, маршалы, генералы і адміралы Савецкай Арміі і Флота, прадстаўнікі савецкага друку, дэлегацыі Саюзнах рэспублік і прадстаўнікі працоўных зарубеежных краін, якія прыбылі ў Маскву для ўдзелу ў святкаванні знамянальнай даты.

70-годдзе таварыша Сталіна — геналянага правядыра, настаўніка і друга працоўных усяго свету — савецкі народ і ўсе прагрэсіўнае чалавецтва адзначылі як вялікае свята. З усіх канцоў многанациянальнага Савецкага Саюза, з усіх куткоў айманога шара ў гэты дні ў Маскву, у Крэмл, шырокім патокам ішлі прывітанні і віншаванні, прасякнутыя гарачай любоўю і ўдзячнасцю да вялікага прадаўжальніка справы Леніна — таварыша Сталіна.

На фабрыках і заводах, на рудніках і шахтах, у калгасах і МТС, у самай гучняй народнай мас узнікла і ўзнялася магутная хваля сацыялістычнага спаборніцтва, у якой яскрава праявіліся патрыятызм савецкіх людзей, іх клопаты аб далейшым росце магутнасці Радзімы і яе працітанні. У гэтым спаборніцтве ўдзельнічалі людзі ўсіх узростаў і прафесій, поўныя адным імкненнем, адным пачуццём — адзначыць дарагому ўсяму народу дату працоўнага дасягнення.

Савецкі народ і працоўныя ўсяго свету бачаць у асобе таварыша Сталіна геналянага прадаўжальніка неўміручай справы Леніна, правядыра, настаўніка, геналянага харыяфа навуцы. Светлы вобраз Сталіна, яго гераічныя жыццё, прысвечанае беззаветнаму служэнню народу, патхлялі і патхляюць працоўнікоў савецкай краіны на новыя перамогі.

З імя Сталіна на вуснах бясстрашна ішлі ў бой савецкі салдаты, якія грамілі ворага пад Сталінаградом і Бярлінам. З імя Сталіна на вуснах савецкіх людзей сталі на вялікае наслыванне працоўную вахту, каб у найкарацейшы тэрмін залячыць раны вайны і забяспечыць новы ўздым і росквіт народнай гаспадаркі свайго Радзімы.

Імя Сталіна — правядыра і настаўніка ўсяго працоўнага чалавецтва, вялікага спяганосца міру, дэмакратыі і сацыялізму жыве ў сэрцах мільёнаў простых людзей усяго свету, кліча іх да барацьбы за новае, светлае жыццё. Пад сцягам Леніна, пад вадцельствам Сталіна наш народ узрадаваў ідзе ўперад — да ўрачыстасці камунізму.

З глыбокім задавальненнем, са шчырай радасцю ўспрынялі савецкія людзі і ўсе прагрэсіўнае чалавецтва вестку аб узнагароджанні таварыша І. В. Сталіна ордэнам Леніна, аб устанавленні Міжнародных Сталінскіх прамі «За ўмацаванне міру паміж народамі».

Ордэнам Леніна ўрад, партыя, народ адначасна выключна заслугі таварыша Сталіна ў справе ўмацавання і развіцця Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, будаўніцтва камунізму ў нашай краіне, арганізацыі разгрому нямецка-фашысцкіх захопнікаў і японскіх імперыялістаў, у справе аднаўлення і дасяжнага ўздыму народнай гаспадаркі ССРСР у пасляваенныя гады.

Міжнародныя Сталінскія прамі «За ўмацаванне міру паміж народамі» — гэта адно з яркае сведчанне няёмкага міралюбывага палітыкі савецкай дзяржавы, якая з першых дён свайго нараджэння няспынна змагаецца за мір ва ўсім свеце.

Вялікага Сталіна ведаюць усе працоўныя свету, усе прагрэсіўнае чалавецтва, як настоянага змага за мір, які ўзначальвае лагер міру, дэмакратыі і сацыялізму.

У гэты знамянальны дзень у залах Вялікага Крэмлёўскага Палаца можна было бачыць побач з маршалам, які прайшоў баявую сталінскую школу ваеннага майстэрства, масцітага вучонага, адрацанні якога ганарыцца ўся краіна. Сёння тут сустраіліся будаўнікі гарадоў, пісьменнікі, дырэктары праслаўленых крадпрыемстваў.

І кожны з іх са шчырай цеплыняй, любоўю і глыбокай павагай гаварыў аб таварышу Сталіне, успамінаючы сустрачы і гутаркі з вялікім правядыром у дні міру і ў дні вайны. І гэта было зразумела, бо няма ў нас такой галіны прамысловасці, сельскай гаспадаркі, культуры, навукі, тэхнікі, мастацтва, якой не займаўся б таварыш Сталін, якую не патхляў бы таварыш Сталін, якая ўхілялася б ад яго зоркага вока.

Лепшыя людзі сталіцы, дэлегацыі саюзнах рэспублік, пасланцы савецкага народа, прадстаўнікі працоўных зарубеежных краін, прадстаўнікі брацкіх кампартый прынесьлі

сроды, у Крэмл, гарачыя віншаванні мільёнаў і мільёнаў людзей, для якіх імя Сталіна з'яўляецца самым родным і блізкім.

Госці, запрошаныя на прыём, займаюць месцы ў Георгіўскай залі.

Усе з радасным хваляваннем чакаюць сустрэчы з таварышым Сталіным, з кіраўнікамі партыі і ўрада.

Агульнае рух... І вось магутная хваля апладыментнаў пратываецца па залі... У Георгіўскую залю ўваходзіць таварыш І. В. Сталін, таварышы Б. М. Молатаў, Г. М. Маленкаў, К. Е. Варашчыў, Л. П. Берыя, Л. М. Кагановіч, А. І. Мікаін, Н. С. Хрушчоў, Н. А. Булагані, Н. М. Швернік, А. Н. Касыгін, М. А. Суслаў, Н. К. Панамарэнка, М. Ф. Шкіратаў.

Удзельнікі прыёму бурнай, праціглай авацыяй вітаюць таварыша І. В. Сталіна, самі дзесяцігоддзе яго адзначаюць у гэты дні народы ССРСР і працоўныя ўсяго свету.

Тав. Н. М. Швернік, адкрываючы прыём, запрашае за стол Прэзідыума тт. Мао Цзэ-дун, В. Чэрвенкова, М. Ракошы, Георгіў-Дэж, В. Шырокага, Пальміра Тальці, Даларэс Ібаруры, В. Ульбрыхта, Ф. Юзвэ, В. Песі, І. Капленіга.

Звартаючыся да прысутных, тав. Швернік гаворыць: — Таварышы! Першы тост я прапаную за вялікага правядыра савецкага народа і працоўных усяго свету, за патхляцеля і арганізатара перамог камунізму, роднага і любімага таварыша Сталіна. Жадаем Іосіфу Вісарыянавічу Сталіну здароўя і доўгіх год жыцця на пчасце і радасць усяго чалавецтва!

Залі сустракае гэтыя словы бурнай авацыяй. Усе ўстаюць. Чуюцца гукі аркестра.

Тав. Швернік прапануе далей тост за Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі, за камуністычную партыю большавіцкай, якая прыняла рабочы клас да перамогі дыктатуры пролетарыята, забяспечыла лабуду сацыялістычнага грамадства ў нашай краіне і выдэ савецкі народ да перамогі камунізму.

Тав. Швернік, паднімаючы бакал, прапануе тост за вялікі савецкі народ, які пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі атрымаў перамогу над фашызмам і на чале ўсяго прагрэсіўнага чалавецтва выдэ няспынную барадбу супраць падпальчыкаў новай вайны, за мір паміж народамі, за дэмакратыю і сацыялізм.

Тав. Швернік прапануе тост за Савецкую Сацыялістычную дзяржаву, за цёную дружбу паміж народамі Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, за Савецкі Урад.

У залі зноў гучаць бурны апладыменты.

Прапануецца тост за Узброеныя Сілы Савецкага Саюза, якія атрымалі пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна блізкае перамогу ў Вялікай Айчыннай вайне, за Савецкую Армію, якая стаіць на варце свабоды і незалежнасці нашай Радзімы, за праслаўленых маршалаў, генералаў, адміралаў, афіцэраў, салдат і маралоў.

Удзельнікі прыёму гарача вітаюць савецкіх воінаў — выхаванцаў вялікага Сталіна, якія прайшлі слаўны шлях перамог у гады Вялікай Айчыннай вайны.

Працігламі апладыментамі сустракаюць прысутныя тост за кітайскі народ, за камуністычную партыю Кітая, арганізатара і кіраўніка перамогі вялікага кітайскага народа, за прысутных у залі прадстаўнікоў Кітайскай народнай рэспублікі, за правядыра кітайскага народа таварыша Мао Цзэ-дун.

Далей тав. Швернік прапануе тост за польскі народ, які ўзрадаваў ідзе па шляху сацыялізма пад кіраўніцтвам Польскай аб'яднанай рабочай партыі, і за прысутных у залі прадстаўнікоў польскага народа, за галаву дэлегацыі Ф. Юзвэ; за балгарскі народ і яго поспехі ў будаўніцтве новага жыцця, за камуністычную партыю Балгарыі і яе кіраўніка В. Чэрвенкова і за прысутных у залі прадстаўнікоў балгарскага народа; за чэхаславацкі народ, за камуністычную партыю Чэхаславацыі, якая выдэ свой народ па шляху будаўніцтва сацыялізма, за прысутных у залі прадстаўнікоў чэхаславацкага народа, за кіраўніка дэлегацыі тав. Шырокага; за Янгерскую народную рэспубліку, за Янгерскую партыю працоўных, якая кіруе народам у барадбе за сацыялізм, за янгерскую дэлегацыю і яе галаву таварыша Ракошы.

Прысутныя дэлегацыі вітаюць дэлегацыю прыязных краін народнай дэмакратыі, народы якіх трывала сталі на шлях сацыялізма.

Тав. Швернік прапануе тост за румынскі народ, які будзе сацыялізм пад кіраўніцтвам Румынскай рабочай партыі, за прысутных у залі прадстаўнікоў румынскага народа, за

галаву дэлегацыі Георгіў-Дэж; за мангольскі народ, за Мангольскую народна-рэвалюцыйную партыю, за дэлегацыю мангольскага народа і галаву яе Цэдэбала; за карэйскі народ, які змагаецца за стварэнне адзінай і незалежнай Карэі, за прадстаўнікоў карэйскага народа, за Старшыню Прэзідыума Вярхоўнага Народнага Сходу Карэйскай народна-дэмакратычнай рэспублікі тав. Кім Ду Бона.

Гэтыя прапановы сустракаюцца бурнымі апладыментамі. Прапануецца тост за Італьянскую камуністычную партыю, за рабочы клас і ўсіх працоўных Італіі, за дэлегацыю Італіі, за галаву дэлегацыі тав. Тальяні; за камуністычную партыю Іспаніі і за ўсіх іспанскіх патрыятаў, якія змагаюцца за дэмакратычную Іспанію, за іспанскую дэлегацыю і галаву дэлегацыі Даларэс Ібаруры; за камуністычную партыю Францыі, за рабочы клас і за ўсіх французскіх дэмакратнаў, якія адстойваюць дружбу паміж французскімі і савецкімі народамі, супраць усяіх і ўсякіх падпальчыкаў вайны, за французскую дэлегацыю і яе галаву тав. Маргала.

Удзельнікі прыёму гарача вітаюць прадстаўнікоў брацкіх кампартый.

Тав. Швернік прапануе падняць бакалы за Германскую дэмакратычную рэспубліку, за Сацыялістычную адзіную партыю Германіі і за ўсіх германскіх патрыятаў, якія змагаюцца за стварэнне адзінай дэмакратычнай імпералітывай Германіі, за прысутных у залі прадстаўнікоў Германскай дэмакратычнай рэспублікі, за галаву дэлегацыі тав. В. Ульбрыхта.

Гэтая заява сустракаецца працігламі апладыментамі.

Далей тав. Швернік паднімае тосты за камуністычную партыю Фінляндыі, за ўсіх фінскіх дэмакратнаў, якія змагаюцца за савецка-фінскую дружбу, супраць усяіх і ўсякіх фашыстаў і падпальчыкаў вайны, за прыбыўшую ў Маскву дэлегацыю Фінляндыі, за галаву дэлегацыі Візе Песі; за камуністычную партыю Аўстрыі, за ўсіх аўстрыйскіх дэмакратнаў, якія выдуюць барадбу за дэмакратычную, незалежную Аўстрыю, прыязную ўсім свабодалюбівым народам, за прыбыўшую ў Маскву аўстрыйскую дэлегацыю, за галаву дэлегацыі тав. Капленіга.

У залі гучыць туш. Раздаюцца працігламі апладыменты.

Тав. Швернік прапануе падняць тост за албанскі народ і яго лепшыя сілы, аб'яднаныя Албанскай партыяй працоўных, за Албанскую партыю працоўных, за прыбыўшую ў Маскву з Албаніі дэлегацыю і яе галаву Спіро Колена.

Прысутныя дэлегацыі вітаюць албанскую дэлегацыю.

Тав. Швернік абвешчае тост за моцную сталінскую дружбу і суарацоўніцтва паміж народамі Савецкага Саюза і краін народнай дэмакратыі, за згуртаванне ўсіх дэмакратычных сіл свету ў барадбе супраць падпальчыкаў новай вайны, за мір ва ўсім свеце.

У залі чуюцца працігламі апладыменты.

— Таварышы! Прапаную падняць тост за ўсіх прысутных на гэтым урадавым прыёме ў чэсць 70-годдзя таварыша Сталіна. За ваша здароўе, таварышы! — гаворыць Н. М. Швернік.

Гэтыя словы сустракаюцца апладыментамі. З залі нясуцца воклічы: «За здароўе таварыша Сталіна!», «Ура таварышу Сталіну!», «Ура!».

Удзельнікі прыёму наладжваюць бурную авацыю ў чэсць Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна. У Георгіўскай залі доўга гучаць гарачы апладыменты, якія выказваюць гарачую любоў і ўдзячнасць вялікаму правядыру і настаўніку Камуністычнай партыі і савецкага народа.

У кожнага, хто прысутнічаў на гэтым гістарычным прыёме, назавуць асабіста ўспамін аб сустрачы з родным таварышым Сталіным, з кіраўнікамі партыі і ўрада.

Прыём прайшоў у цёплай і прыязнай абстаноўцы.

У часе прыёму адбыўся вялікі канцэрт з удзелам Дзяржаўнага хора рускай песні пад мастацкім кіраўніцтвам народнага артыста РСФСР А. Свешнікава, Дзяржаўнага ансамбля песні і танца Грузійскай ССР, Варонежскага дзяржаўнага рускага народнага хора пад мастацкім кіраўніцтвам К. Масалініна, Чырвонасцяжнага імя Алтасандрава ансамбля песні і танца Савецкай Арміі, артыстаў Дзяржаўнага Акадэмічнага Вялікага тэатра ССРСР В. Давыдавай, М. Пілескай, народнага артыста ССРСР А. Пірагова, народных артыстаў ССРСР І. Казлоўскага, М. Міхайлава, М. Райзена, заслужанага артыста РСФСР С. Лемешова, народнай артысткі РСФСР О. Лепшынскай, заслужанага артыста УССР В. Прабражэнскага і другіх віднейшых дзеячоў мастацтва.

(ТАСС).

Слова аБ ПРАВАДЫРУ НАРОДАУ

СЛОВА АБ ПРАВАДЫРУ НАРОДАУ

(Урываак з паэмы)

...мой г.з можна
таком называць,
стал — трыбуна,
ыступачь.

...сяляно,
іх краіні!..
...сваё слова —
...дзяліні.

...ліст, электрык,
калагасны л.
— аб Сталіна,
...мова мая.

...у Сафія,
і Шанхай.
...маё слова,
...льна лунай.

...в няволя
...закх старых,
...деба, ні сонца
...жнах сваіх.

...злы
...вой пуць,
...вяслоці,
...іх не чуць.

...учных
...ах глухіх,
...звончай
...арскіх.

...з
...ій той,
...ы
...чай.

...цякую.

Сваім яны правядыром.
Калі юнак выпраўляецца
У далек жыццёвых шляхоў,
Па сэрцу сабе выбірае ён
Настаўнікаў і дружбаноў.

Вось так і таварыш Сталін
Абраў у юнацтва сабе
Сяброў па цяжкой сваёй справе,
Настаўнікаў па барадбе.

Праўдзівыя словы Леніна
Ішлі к яму з рускай зямлі.
Наўзаскія горы, вядома,
Ім шлях засланы не магілі, —

Каб, нават, яны жандармамі,
А не гарамі, былі.
Не раз яму школьнай партай
Турэмныя нары былі.

Знаюў ён і краты таксама,
Таму што паўвека назваў
Школ для рэвалюцыянераў
Не будавалі без крат.

Знаюў ён усё — ад астрагаў
Да шабелі кляцкіх і муль.
Шасць раз пабываў ён у ссыльцы,
Піць раз уцянаў ён адтуль.

Усё ён знааў... і ў Семнаццатым,
Працуючы з Ільчом,
Ён стаў рэвалюцый майстрам,
Настаўнікам правядыром.

Матрос я, чырвонагарызавы,
Салдат рэвалюцый я.

Пра бітву за волю, пра Сталіна
Прамова вось гэта мая.

Калумб, караблі правёўшы
Праз акіяны свае,
Атрыаў Амерыку — Новым
Назваўшы Светам яе.

Свет Новы, адкрыты Калумбам,
Стаў звацца светам старым
Са дня, калі стрэл з «Аўроры»
Пачуўся краінам усім.

Народ наш сваёй рэвалюцый,
У акіяне бед,
Атрыаў тады ўсім народам
Сапраўны іх новы свет.

Ужо камунізм па Еўропе
Тады не як прывід блукаў,
Ужо з барыкады рабочай
Ён свету свой сцяг паказаў.

Ужо з барыкады рабочай
Настрычнчай светлай парой
Не прывідам — рэвалюцый
З'явіўся ён перад зямляй.

Ужо праз франты грамадзянскай
Праносіў ён сцяг баявы,
Братэрскім саюзам адначасна
Народы націнал Масквы.

Ужо камунізм па Еўропе
Блукаў на ён прывід тады,
Ужо ён народы Расіі
Выведзіў з глечы, з бяды.

Я ў шэксце, я ў полі працую.

Варту свой край дарагі,
Жвіліна маўчанья, таварыш...
Сябры, нахіліце сцягі...

У дзень, як не стала Леніна,
Як бітву паніаў ён,
Зямля элзязнела, замеченая
Снягамі з усіх старон.

Пакінуў ён бітву?... Няпрауда!
Ён бітву не пакідаў.
Сваю баявую спадчыну
Ён Сталіну перадаў.

Шостую частку планеты,
Выраную з ланцугоў,
Яму перадаў ён... Каб Сталін
Зямлю ўсю да шчасця вёў.

Смерць лютае не разлучыла
Леніна з нашай сям'ёй,
Жыве незабыўнымі рысамі
У спадчыне ён сваёй.

Армія камуністаў,
То — ён у мільёне асоб —
Вочы яго прыжмураныя,
Высокі, спакойны лоб,

Яго непаўторны голас,
Мова яго прамой,
Запісаная на паперы
Шматлікіх яго тамоў.

Жыве ён у творчай працы
З'янаных працоўных рук
І ў тым, што яго законамі
Зямля свой працягвае рух.

Жыве ў сваім вучні, якому
Даверыў спадчыну ён —
Жыве ён у Сталіне, Сталін
Есць Ленін сёнешніх дзён.

Мы пасталелі, але нам не раз
Яшчэ зарупіць расказаць другім,
Як гадавалі кляпатліва нас
Вы, бацька наш,
Настаўнік дарагі.

Не значы нам царскіх высылак глухіх
І не насіць праклятых найданой,
Бо вы капісці аднасілі іх
За нас,
За ўнукаў нашых і сьноў.

Каб нам не бачыць гора і бяды,
Вы з Леніным людзей вялі на штурм
Турмы народаў,
Што была тады
Змрачнейшай
Са змрачнейшых самых турм.

Замест яе халодных сцен сырых
Вы тут палацы збудавалі нам.
Мае равеснікі,
Мае сябры
Выказваюць сваю падзяку Вам.

Бывала,
Нас у цяжкія гады,
Вы саргавалі ласкай і цяплом,

Зімой у маразы і ў халады
Руцліва прыкрывалі шыняльям.
Шляхі наперад,
Быццам з горных стром,
Вы асвятлілі нам яшчэ ў той час
І піонерскім залатым настром,
І ярнай лямпачнаю Ільча.

Нас пасылаў і сонечны Артэч,
Сачылі, каб з нас кожны адпачыў,
А самі не залішчвалі паек
За працаю і днямі і ўначы.

На фронце, кладучыся адпачыць,
Мы ведалі, што не заснае Вы,
Што Вам выразна бачна далечынь
Па ўсіх як ёсць дарогах франтавых.

Праходзячы далёка за мяжой,
Мы ведалі, мы ўпэўнены былі,
Што Вы планету ўсю перад сабой,
Як на далоні, бачыце ў Крэмлi.

І нам лягчай было ісці ў паход,
Вас лобач адчувалі мы заўжды...
Жадаем жыць Вам многа, многа год,
Наш бацька, палкаводзец, правядыр!

Мікола АУРАМЧЫК

Выданне брашуры „Вялікі праводы і настаўнік камуністычнай партыі і савецкага народа“ на беларускай мове

Да сямідзесяцігоддзя з дня нараджэння І. В. Сталіна Дзяржаўнае выдавецтва БССР вышлела ў свет масавым тыражом на беларускай мове брашуру адзела прапаганды і агітацыі ЦК ВКП(б) і Інстытута Маркса—Энгельса—Леніна пры ЦК ВКП(б) „Вялікі праводы і настаўнік камуністычнай партыі і савецкага народа“.

У кніжачцы паказаны велізарны працоўны і палітычны ўзрост, з якім працоўныя рэспублікі сустракалі сямідзесяцігоддзе свайго любмага праводара і настаўніка. Калектывы фабрык, заводаў, працаўнікі калгаснай вёскі становіліся на ганаровыя стыханавыя вахты, бралі на сябе новыя павышаныя абавязанасці і паспяхова выконвалі іх. Рабочыя Мінскага завода імя Варашылава 21-га снежня завяршылі месячную праграму па выпуску станкоў. Перавыкананнем снежаньскага задання сустраі гэты дзень трубадэйшчыкі Мадзіева, Механізатары Асіновічкі МТС скончылі рамонт свайго трактарнага парка.

Сход пісьменнікаў Мінска

Гэтымі днямі адбыўся агульны сход пісьменнікаў г. Мінска, прысвечаны 70-годдзю з дня нараджэння таварыша Сталіна.

З дакладам на тэму «Вобраз І. В. Сталіна ў беларускай мастацкай літаратуры» выступіў Міхась Лынькоў.

— Сталін — гэта Ленін сёнешніх дзён, — гаворыць дакладчык.

Гэтая думка знайшла сваё яркае ўвасабленне ў творах беларускіх пісьменнікаў.

На шматлікіх прыкладах з твораў Я. Купалы, Я. Коласа, П. Броўкі, П. Глеба, А. Куляшова, М. Танка і іншых пісьменнікаў дакладчык паказвае, з якім велізарным натхненнем і цеплынёй пішучы нашы паэты пра вялікага праводара. Вобраз Сталіна знайшоў сваё ўвасабленне таксама і ў многіх прозаічных творах.

— Беларускія пісьменнікі і паэты, — гаворыць далей М. Лынькоў, — добра разумеюць, што свайго творчай дзейнасцю, самім існаваннем беларускай савецкай літаратуры яны абавязаны партыі Леніна—Сталіна, вялікім праводарам, якім вывелі Беларусь на шырокія, вольныя прасторы. І калі нашы прозаікі і паэты называюць светлае імя праводара, яны сарваваюць гэтак імя самай плышчотнай смяюнай ласкай і любові.

З дакладам на тэму «Пытанні мастацкай літаратуры ў работах таварыша Сталіна» выступіў І. В. Гутарэў. Ён падрабязна ахарактарызаваў велізарную ролю таварыша Сталіна ў развіцці савецкай мастацкай літаратуры — самай перадавой літаратуры свету.

З чытаннем твораў, прысвечаных таварышу Сталіну, выступілі: М. Аўрамчык, Э. Агняцэв, В. Вітка, П. Пестрак, К. Кірэнка, А. Вялюгін, Н. Гарулёў, А. Русецкі.

З вялікім энтузіязмам прынялі пісьменнікі прывітальнае пісьмо-відэакамунікацыю таварышу Сталіну.

Кіночасопіс № 34—35

Да дня сямідзесяцігоддзя Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна кіностудыя «Беларусьфільм» выпусціла спецыяльнае кіночасопіс, прысвечаны слаўнай усенароднай дадэ.

У кіночасопісе паказаны велізарны працоўны і палітычны ўзрост, з якім працоўныя рэспублікі сустракалі сямідзесяцігоддзе свайго любмага праводара і настаўніка. Калектывы фабрык, заводаў, працаўнікі калгаснай вёскі становіліся на ганаровыя стыханавыя вахты, бралі на сябе новыя павышаныя абавязанасці і паспяхова выконвалі іх. Рабочыя Мінскага завода імя Варашылава 21-га снежня завяршылі месячную праграму па выпуску станкоў. Перавыкананнем снежаньскага задання сустраі гэты дзень трубадэйшчыкі Мадзіева, Механізатары Асіновічкі МТС скончылі рамонт свайго трактарнага парка.

Друкарня імя Сталіна вялікім тыражом выдае на беларускай мове творы праводара. Часопіс паказвае шматлікія выстаўкі, прысвечаныя юбілейным дням. З экрану гучаць строфы з новай п'есы Аркадыя Куляшова, у якіх аўтар праслаўляе роднага Сталіна і ад усяго беларускага народа жадае яму доўгіх, доўгіх год жыцця і здароўя на пачасце ўсяго чалавецтва.

Работніцы мастацкіх майстарань пракасперэцыі Беларусі ў падарунак таварышу Сталіну вышылі прыгожы абрус. Малыя абрус ілюструе надбачаны росквіт нашай рэспублікі за гады савецкай улады.

Партрэт таварыша Сталіна, зроблены выхаванцамі Нядашняўскага дзіцячага дома, складаецца са 150 тысяч кавалачкаў дрэва.

Часопіс адзімалі апараты Бераў, Вейняровіч, Кітас, Пужэвіч, Цяслюк, Мантаж І. Вейняровіча.

ДВАНАЦАТЫ НУМАР РАДЫЁАЛЬМАНАХА

25-га снежня літаратурна-драматычны аддзел Камітэта радыёафармацыі пры Совеце Міністраў БССР перадаў дванаццаты нумар радыёальманаха «Беларусь літаратурная», прысвечаны сямідзесяцігоддзю з дня нараджэння Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна. У перадачу быў уключаны верш народнага паэта БССР Якуба Коласа «Праводы народы», які прычытаў народны артыст БССР Л. Рахленка.

Перад мірафонам выступілі пісьменнікі з вершамі, прысвечанымі вялікаму праводару. П. Броўка прычытаў свой верш «Сталін наперадзе нас», К. Крапіва — «Твой светлы геній бацька і бацька», К. Кірэнка — «Слова перамогі», М. Машара — «Усюды, заўсёды ты з намі», М. Аўрамчык — «У базым страж», А. Бачыла — «Прыміце ўсенародную любовь», А. Русак — «Праводы» і інш.

Новая песня пра І. В. Сталіна

Па раёншчыце Праўлення Саюза савецкіх кампазітараў БССР праведзеныя закрытыя конкурсы на лепшую аўдэафонную песню пра таварыша Сталіна для дзіцячых дамоў горада Мінска. Рашэннем журы прызнаны лепшымі і рэкамендаванымі да друку песні — кампазітары П. Падкавырава, студэнта другога курса Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі П. Ахраменкі і студэнта першага курса Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі І. Гарэлікава.

„Незабыўны 1919-ы“

(Прэ'ера ў тэатры імя Я. Коласа)

1919 год быў асабліва напружаным для Савецкай краіны.

Голад, разбурэнні, мецэжы, арганізаваныя англа-амерыканскімі імперыялістамі, стварылі пагрозу для маладой Савецкай рэспублікі. Партыя мабілізуе ўсе сілы рабочага класа для адпора ворагу. Па ўказанню В. І. Леніна на самай небяспечнай і адказнай ўчасткі франтоў накіроўваецца яго лепшы вучань і саратнік таварыш І. В. Сталін.

Над кіраўніцтвам таварыша Сталіна летам 1919 года Чырвоная Армія разбіла белгвардзейскія атрады генерала Юдэніча, а германскія маркі Вальтэра флота разграмілі англійскія эскадры. Ворагі падірпелі поўны прывал.

Гэтым незабыўным днём і ролі таварыша Сталіна ў абароне Петраграда ад белгвардзейцаў і іншаземных захопнікаў прысвечана п'еса Усевалада Вішнеўскага «Незабыўны 1919-ы».

Тэатр правільна зрабіў, узяўшы для паставоўні складаную, але таленавітую і тэмпературную, глыбокайдуўную і партыўную п'есу. Толькі вырашэнне смелых і складаных ідэйна-палітычных задач спрыяе росту творчага калектыва.

У Краіні В. І. Ленін—праводар пралетарскай рэвалюцыі, стваральнік Савецкай дзяржавы. У лобінец Вадзіміра Ільіча ўваходзіць таварыш Сталін. Правадыр аб'яркоўвае небяспечнае становішча, аб'яркоўвае ў краіне, намячаючы планы па абароне завабў Кастрычніка. Уручаючы таварышу Сталіну мандат для паездкі на Петраградскі фронт, В. І. Ленін гаворыць:

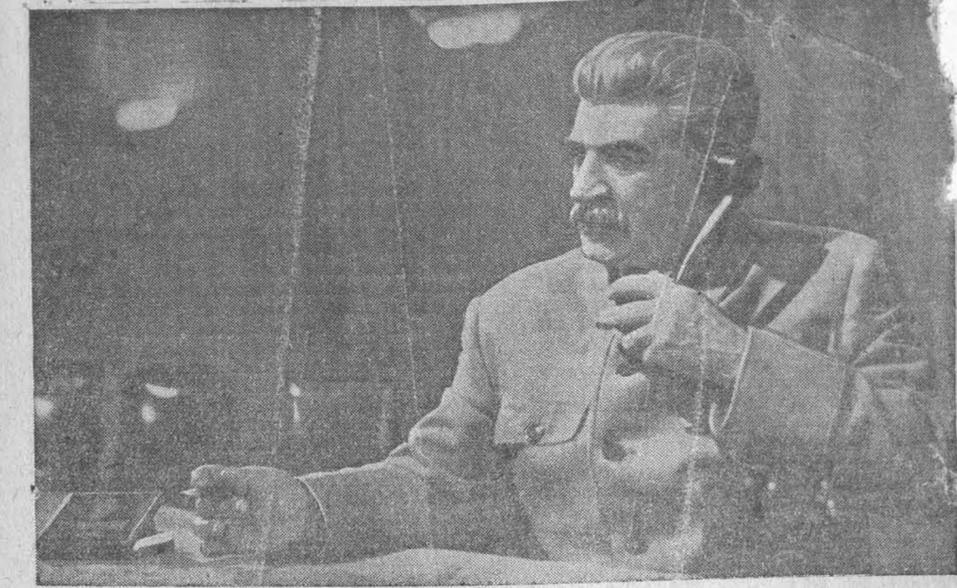
— Уручаю вам... І як не цяжка становіцца, упэўнены: вытрымае, устаям. Народ у нас пудоўны... Адолеем... Застанецца ззаду гэтая грамадзянская вайна, адрывецца Галоўнае: мірнае будаўніцтва. Як яно вабці! Мы хочам яго, жадаем яго... прывітаць яму ўсе свае памаганні, усё сваё жыццё...

Таварыш Сталін адказвае з поўнай ўпэўненасцю ў перамогу: — З ворагамі будзем дзейнічаць па-варажаму... Гэта мы іх дадзім, — і да канца.

Так пачынаецца новая спектакль тэатры імя Якуба Коласа на п'есе Усевалада Вішнеўскага «Незабыўны 1919-ы», прысвечаны 70-годдзю з дня нараджэння Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна (рэжысёр А. Скібенскі, мастак Е. Нікалаеў).

Прыступачы да паставоўні п'есы «Незабыўны 1919-ы», рэжысёр і ўвесь паставочны калектыў імкнуліся стварыць спектакль як рэвалюцыйна-рамантычны, як спектакль вялікіх пачуццяў і партыўнай думкі. Рэжысёр і акторы ўбачылі ў спектаклі гераічную апавесць, якая ўваскрэстае незабыўныя дні і позвігі савецкіх людзей.

У цэнтры спектакля таварыш Сталін і большыя, рабочыя і матросы—бязмежна адданыя савецкай уладзе і народу,—сіла, на якую абавіраецца партыя і Сталін. На другім полюсе змоўшчыкі — людзі, якія страцілі над сабой глебу, якія ўсім холам гісторыі асуджаны на пазбел. Зноўбёўцы (члены Рэваенсавета) бясілыя і істарычны.

Надр з другой серыі кінофільма «Сталінградская бітва». У ролі І. В. Сталіна народны артыст СССР, лаўрэат Сталінскай прэміі А. Дзікі.

„Сталінградская бітва“

Вялікая і высокародная задача стаіць перад савецкімі мастакамі—стварыць вобразы найвялікшых людзей усіх часоў і народаў, геніяў чалавецтва — Леніна і Сталіна.

Як многа гаворыць сэрцу кожнага з нас гэтыя дарэгі імёны! Мы з'ўляемса сучаснікамі эпохі, якая нараджае чалавек, што накіраваў на-новаму плыць жыцця мільёнаў людзей, стаў творцам новага шчасця на зямлі.

Яго імя—Сталін. Сталін—наш сцяг, наша чэсьць!

Велізарны ўклад у справу ўвасаблення ў мастацтве вобраза любмага праводара зрабілі мастакі савецкай кінематэграфіі. Фільмы аб В. І. Леніне і І. В. Сталіне калірыстаюцца найвышэйшымі поспехамі ў глядачоў. Вобразы Леніна і Сталіна ў гэтых фільмах выконвалі лепшыя акторы — В. Шчукін, А. Дзікі, М. Галавані, М. Штраух і іншыя. Яшчэ ў пачатку нараджэння савецкай кінематэграфіі рэжысёр С. Эйзенштэйн першы зрабіў спробу паказаць вобраз Леніна ў фільме «Кастрычнік». З цягам часу майстры кінематэграфіі ўсё часцей і часцей звяртаюцца да гэтых вялікоўных вобразаў. Спачатку з'ўляюцца фільмы, у якіх таварышы Ленін і Сталін паказаны толькі ў асобных эпохах, што з'ўлялася культурна-навуковым і раскрывалі ідэйную сутнасць падзей і лёсу народных мас. Такімі фільмамі былі — «Чалавек з ружжом», «Вялікае зарова» і інш. У з'ўраччых «Ленін у Кастрычніку» і «Ленін у 1918 годзе» аўтары паказалі ўжо больш разгорнута праводароў пралетарскай рэвалюцыі.

Цяжка і складаная задача была перад калектывам, які ставіў гісторыка-рэвалюцыйны фільм «Клятва». Гэты фільм ахапіла падзеі на працягу двух дзесяцігоддзяў—пачынаючы ад 1924 г., калі памер таварыш Ленін. Таварыш Сталін даў пераўраўнаважанае клятву зважанае дзёнамі заветы.

У «Клятве» паказана жыццё нашай велізарнай краіны, раскрыты тыя сілы, якія звязваюць увесь народ з партыяй, з таварышам Сталіным, якія паказваюць адданасць савецкага народа свайму праводару. Вялікія цяжкасці стаялі перад артыстамі М. Галавані, які многа і настойліва працаваў, каб дагледзець не толькі знешніма падобнасць, але і стварыць вобраз праводара.

кае пчасце для савецкага актара ўвасабін на сцэне вобраз найвялікшага чалавекана нашага часу. Натхнёны гэтым вобразам пра актара ўвучылася выдатным поспехам. Глядач убачыў Сталіна такім, якім ён жыў ва ўгнётленым народе. Петагалапіліся гасцяў, выражэннасць і яркасць мовы спалучаюцца з незвычайнай мудрасцю і стаёльнай волі, бацькоўскай цеплынёй да народа, смяюнай адданасцю партыі і геніяльным падрабодчым талентам. Поўны спакон і ўпэўненасць Сталіна ў перамоце перадаюцца савецкім людзям. Актар здолеў донесці да глядача асабную думку спектакля: Сталін—арганізатар перамоце нашага народа ў мінулаім і сучасным, над кіраўніцтвам Сталіна наж не страшны ніякія пагрозы і выпадковасці з боку ворагаў Радзімы.

Вобраз Сталіна — сур'эзны і вчскародны творчы аэкамен для Звездачотэатра.

Заслужаны артыст БССР А. Трус стварыў запамінальны вобраз члена Ваеннага Савета Балтыйскага флота Вараўнава. Вараўнаў да канца адданы справе рэвалюцыі і савецкай уладзе большымі. Ён знаходзіць у сабе сілы быць вытрыманым нават у сабей крытычным моманты, бо адчувае сваю адданасць перад партыяй і народам, перад Леніным і Сталіным.

Цікавы вобраз уяўляваўся асаба адзела Шыбаева паказаў лаўрэат Сталінскай прэміі, народны артыст БССР А. Ільініскі. Яго Шыбаеў уласіць народную мудрасць і кемлікасць, дотую яна навесіць да ворагаў народа і з'ўраччэннасць у іх выпрыскі. Выконваючы заданне таварыша Сталіна, Шыбаеў па-майстарску ажыццяўляе змоўнікі белгвардзейскіх вучы і Непарбургу, уждэўнасць у ачыніца «Чырвонай горкі» і з поўнымі пчаспя вачыма, зыходзячы прыбею, дакладвае таварышу Сталіну аб выкананні задання. Яго гумароўны аэкамен, пагарды і класавая нянавісці да ворагаў Радзімы.

З творчым поспехам выступаюць у ролях генерал-маёра Радзьяні артыст В. Левін і англійскага лшпёна Дэкса заслужаны артыст БССР А. Шпагел, у аніадчыных ролях Тунік (халельмейстар), Ерменца (камісар), Матусевіч (стары), Буралоў (Жабардаў), Бароўскі (першы каваіёр) і іншыя.

Спектакль добра аформіў мастак Е. Нікалаеў. Яго работа вылучаецца выразнай дэкарацыянаснасцю, суровай прастаётай, якая ахарактарызае эпоху.

Вялікая работа праведзена над тыпажом, які падвучай дакладна ахарактарызае вобразы людзей 1919 года.

Спектакль «Незабыўны 1919-ы» безумоўна, трывала ўвойлае ў рэпертуар тэатра, які адна з яго лепшых работ. Паставоўны гэты тэатр імя Якуба Коласа ўнёсе свой ўклад у агульнанародны падарунак таварышу Сталіну ў чэсьць яго сямідзесяцігоддзя.

Спектакль «Незабыўны 1919-ы» палітычна і мастацкі вырашан правільна. Ён мае вялікае выхавальнае значэнне. Аб гэтым сведчыць той бурны і цёплы прыём, які аказалі яму працоўныя Віцебшчыны.

Н. ДАРАФЕННА, С. ФЕЙГІНЗОН.

Галоўны рэдактар М. ГОРЦАУ. Рэдакцыя: М. БЛІСЦІНА, В. ВІТКА — нам. М. КАЦАР, П. ПАДКАВЫРА, П. ПАЧАННІ, Я. РАМАНОВІЧ, К. САННІКАУ.

ра такім, каб мільёны глядачоў адчулі ў ім сваё роднага Сталіна.

Вобраз таварыша Сталіна, як геніяльнага стратэга і палкаводца мы бачым у фільме «Граці удар» і нарэшце—у двух серыях карціны «Сталінградская бітва».

У фільме «Сталінградская бітва» удалося больш шырока паказаць вобраз таварыша Сталіна і яго палкаводчыя геніі. Таварыш Сталін разгадвае планы Гітлера і нямецка-фашыскага камандавання, развівае геніяльны план разгрому нямецка-фашысцкіх войск над Сталінградам і асабіста кіруе ваеннымі апрацыямі.

У першай серыі фільма было паказана нараджэнне Сталінскага плана акружэння і разгрому нямецка-фашысцкіх войск над Сталінградам. Таварыш Сталін ужо летам 1942 года, у тыя дні, калі гітлераўскія атраці імкнуліся да Дона, разгадаў маты і убачыў авантуры гітлераўскага плана.

Заклучная сцэна першай серыі фільма паказвала пасаджэнне Палітбюро ЦК ВКП(б), на якім тав. Васілеўскі дакладаў план контрстратэгіі, распрацаваны ім па ўказанню таварыша Сталіна. Мэта плана—акружэнне і знішчэнне сталінградскай групіроўкі немцаў.

Мы пачынаем контрстратэгію ў раёне Сталінграда ў дзёнах—гаворыць таварыш Сталін.

У другой серыі фільма паказана, як ажыццяўляецца геніяльны план акружэння і разгрому нямецка-фашысцкіх войск над Сталінградам палкаводцамі сталінскіх школяў—Васілеўскім, Воранавым, Ракасоўскім, Ватуціным, Ірменкам, над кіраўніцтвам Вярхоўнага Галоўнакамандуючага, арганізатара і ватніцеля гістарычных перамоце Савецкай Арміі таварыша Сталіна. І хачу нагадаць адні яркія моманты з другой серыі фільма, які асабліва глыбока ахарактарызавае палкаводчы геній таварыша Сталіна.

... 22-га лістапада 1942 года была пераходзіла нямецкай радыёграма, у якой наведвалася, што Паулюс хоча вывесці вукоім кардыарам нямецка-фашысцкія войскі, абкружаныя над Сталінградам. І калі таварыш Васілеўскі наведзіў І. В. Сталіну змест гэтай радыёграмы, Вярхоўны Галоўнакамандуючы адказаў:

«— Не турбуйцеся, таварыш Васілеўскі, па-першае, яны спазніліся ўжо, гэта вы і самі бачыце, акрамя таго, немцы не могуць дакінуць Сталінград; пачер для іх вырашэцца лёс усяго Усходняга Фронта,

наі горкі» і з поўнымі пчаспя вачыма, зыходзячы прыбею, дакладвае таварышу Сталіну аб выкананні задання. Яго гумароўны аэкамен, пагарды і класавая нянавісці да ворагаў Радзімы.

З творчым поспехам выступаюць у ролях генерал-маёра Радзьяні артыст В. Левін і англійскага лшпёна Дэкса заслужаны артыст БССР А. Шпагел, у аніадчыных ролях Тунік (халельмейстар), Ерменца (камісар), Матусевіч (стары), Буралоў (Жабардаў), Бароўскі (першы каваіёр) і іншыя.

Спектакль добра аформіў мастак Е. Нікалаеў. Яго работа вылучаецца выразнай дэкарацыянаснасцю, суровай прастаётай, якая ахарактарызае эпоху.

Вялікая работа праведзена над тыпажом, які падвучай дакладна ахарактарызае вобразы людзей 1919 года.

Спектакль «Незабыўны 1919-ы» безумоўна, трывала ўвойлае ў рэпертуар тэатра, які адна з яго лепшых работ. Паставоўны гэты тэатр імя Якуба Коласа ўнёсе свой ўклад у агульнанародны падарунак таварышу Сталіну ў чэсьць яго сямідзесяцігоддзя.

Спектакль «Незабыўны 1919-ы» палітычна і мастацкі вырашан правільна. Ён мае вялікае выхавальнае значэнне. Аб гэтым сведчыць той бурны і цёплы прыём, які аказалі яму працоўныя Віцебшчыны.

Н. ДАРАФЕННА, С. ФЕЙГІНЗОН.

Галоўны рэдактар М. ГОРЦАУ. Рэдакцыя: М. БЛІСЦІНА, В. ВІТКА — нам. М. КАЦАР, П. ПАДКАВЫРА, П. ПАЧАННІ, Я. РАМАНОВІЧ, К. САННІКАУ.

а можа быць, і лёс усеі вайны. Заключыце спакойна апрацыю».

Ужо ў тыя дні таварыш Сталін геніяльна прабачыў, што абкружэнне і разгром нямецка-фашысцкіх войск над Сталінградам з'ўляецца вырашальным фактарам новай перамогі ва ўсёй вайне. Таварыш Сталін так вялікаму значэнне гістарычнай сталінградскай апрацыі:

— Сталінград быў закатам нямецка-фашысцкай арміі, пасля Сталінградскага боішча, як вядома, немцы не маглі ўж апрацыю.

Гэтымі пудоўнымі словамі Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна і заканчваецца другая серыя фільма «Сталінградская бітва».

Ролі Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна ў фільме выконвае народны артыст А. Дзікі.

Калі тры год прадаўжаўся работа другой серыі фільма «Сталінградская бітва», раней, чым прыступіць да аніадчай работы. Былі сабраны і даданы вывучаны ўсе матэрыялы тых гераічных дзён—газеты, звакі Савінформбюро, аэкамаандавання, ваенныя статуці, карці матэрыялы пчаспёў як лашчэныя і аніадчы. Вялікую дапамогу аказалі чом і старыны аддзел Генеральнага штаба Савецкіх Узброеных Сіл. Была сабраная значная колькасць фантэжных фатаграфій, карціраў з кінохронік нашых і трафенных, былі сабраны фатаграфіі асвоўных удзельнікаў гэтай вялікай бітвы, дакладна вывучаны над кіраўніцтвам ваяцкіх—дэспатэў і ўзору тэхнікі таго часу, спосабы аэкамаандоў, узору абмундыравання і г. д.

У рабоце над фільмам перад намі ўзніклі вялікія цяжкасці. Трэба было сабраць вялікую тэхніку перамяу Сталінградскай бітвы, прывесці ў парадк трафенныя танкі. Велізарную дапамогу ў гэтым нааказала Міністэрства Узброеных Сіл Савецкай БССР. У часе работы над карцінай мы некалькі сустрэч з Маршалам Савецкага Саюза—Васілеўскім, Ракасоўскім, Таганцам, Галоўным Маршалам артылерыі Іванам, Генералам арміі Чуйковым і іншымі генераламі і афіцэрамі — пераважна ўдзельнікамі гэтых баёў. Усе яны даамагалі нам аднавіць важнейшыя падрабязнасці бітвы за Сталінград.

Здымачная група адзімалз натурнае сцэны на месцах баёў за Сталінград: Дану, на Мамаевым кургане, у Калей і інш.

У здымках другой серыі фільма ўдзела часці Савецкай Арміі. Ё баббарыроўку і артылерыю, тоўку больш натуральнымі, цымальнымі здымкамі на палігон.

Бады уся краіна даамагала нашай рабоце. Мы атрымалі ад нас пытанні, якія праходзілі другой серыі фільма. Шмат ўдзельнікі Сталінградскай бітвы пісалі нам дадзілі аб вялікіх кавах фактах, якія дапамагалі зрабіць другой серыі фільма. У аніадчай аніадчай ў Сталінградзе, у аніадчай аніадчай рабочыя сталінградскай апрацыі.

Мы пчаспелі, што «Сталінградская бітва» ў змяняльняны дні, краіна, усё прапсёўнае члалі сямідзесяцігоддзе нашага эпохі Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна.

Рэжысёр-паставочнік Сталінградскай бітвы сый прэміі.